વનિતા વિશ્રામ

બો[redacted]ળા.

અને

સુબોધક કહાણીઓ.

ત્રીજી આવૃત્તિ.

રચનાર વનિતા વિશ્રામની સંસ્થાપક.

સુરત.

સંવત ૧૯૭૩. સને ૧૯૧૭

॥ ॐ श्री ॥

वनिताविश्राम.

धर्म ळ.

अने

सुबोधक क णाओ.

रचनार—वनिताविश्रामनी व्यवस्थापक.
सुरत.

ब्रह्मानंदं परमसुखदं केवलं ज्ञानमूर्ति
द्वंद्वातीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादिलक्ष्यं ।
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षिभूतं
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरु तं नमामि ॥

" सुरत सीटी " प्रीन्टींग प्रेस—सुरत.

त्रीजी आवृत्ति. प्रत १०००.

सन १९१७ संवत १९७३

कींमत ५ आना.

सुरत–चौटाना पुल उपर आवेला " सुरत सीटी " प्रीन्टींग प्रेसमां
ठाकोरदास मानसिंहे छापी.

दोहरा.

फेरवो माळा बोधनी, थावा नारी रत्न;
उर सद्गुण दृढावी ते, संभाळो करी जत्न.
सुखदाता सद्गुण छे, समजो साचे दील;
आज शरीरे मेळवो, जरी न करवी ढील.

गीति.

बाळा कोमळ डाळी, वाळे तेम सहजमां वळी जाती,
जीवन सुधरे साचे, सुगुणरंगे कदी न दुःखी थाती.
गौरीवरने सेवे, बाळपणाथी पूरण प्रीत लावी,
रीझी दीनदयाळु, आपे संकट हरवानी चावी.
दोष न रहेता त्यां तो, प्रभुने भजीने जे जगमां वसता,
लक्ष हरिपद लागे, ते त्यांथी ना कदी जरी खसता.
तत्वक्रमाणी करीने, प्रवास पुरो थये प्रभु धामे,
राजी थइने रहेता, आवे लेवा प्रभु ते जन सामे
यमनो भय नथी तेने, जेणे हरिने हृदय विषे जाण्या,
जीवपद सहजे टाळी, साचे ते जन अहिं सत्सुख माण्या.

सुवाक्यो.

१ आग्रह अने उत्साहथी सर्व सिद्ध थाय छे.
२ सत्य पाळवाथी सर्वोत्तम पदे पहोंचाय छे.
३ मीठी वाणी वेरीने पण वश करे छे.
४ न्याय ने धर्म मरतां लगी पण छोडवो नहि.
५ स्वार्थी न थतां परार्थी ने परमार्थी थवुं
६ पोतानां संबंधी साथे शत्रुवट करवी नहि.
७ व्हालामां वेर वधारवुं नहि पण दरेक रीते उपयोगी थवुं.
८ मांजास करवो ए मनुष्यनुं काम नथी पण असुरनुं छे.
९ मनुष्यमांथी देव ईश्वरने साक्षात् ब्रह्मस्वरुप थवाय छे.

॥ ॐ श्री ॥

वनिता विश्राम.

बोधमाळा.

गणेश स्तुति.

पद १. वसंततिलका वृत्त.

विघ्नो हरो सउतणा गणनाथ प्रीते,
तेथी स्तवे जगजीवो धरी प्रेम रीते;
कार्यो करे शुभ सदा तमने उपासे,
आवी रहो गृह विषे निजभक्त पासे.
नानाविधि यजनथी उर प्रेम लावे,
संपूर्ण कार्य करतां नव को सतावे;
एवा गणेश भीडभंजन सुखदाता,
आवी हरो अमतणा सउ विघ्नत्राता.
दोषो दही हृदयमां शुभ गुण देजो,
विघ्नो वसे जव उरे नव आवी रेजो;
सारी मति दई सदा अमने उगारो,
आ दीन जीव लहीने प्रणति स्वीकारो.

भारतिस्तुति.

पद २ हरिगीत छंद.

वागीश्वरी आराधवाने प्रेमथी उच्चारीए,
गुण गाईने देवीतणा शुभ कार्य करवा धारीए;

माता तमारी सहायथी जीवनी थती ऊंची गति,
रसना विषे वसी जो रहो तो थाय ना कदीए क्षति.
पूर्वे ऋषिमुनिओ तणी–रसना विषे जईने वस्यां,
ते सर्व प्रभुना गुण गाई मोक्ष मार्ग विषे धस्यां;
वीणा अने पुस्तक ग्रही माता पधारो जे स्थळे,
शुभ वाणीना विस्तारथी सत्कीर्तिओ प्राणी रळे.
छो ब्रह्मपुत्री भारती वाणीतणी आद्येश्वरी,
विस्तार वाणीनो कर्यो–जेथी जता जीव उद्धरी;
मयूरे चढीने मात विचरो–कार्य करवा भक्तनां,
देवी दयार्थी गुण ग्रहे सात्विक जनो विरक्तना.
माता दीयो अमने सदा प्रासादी शुभवाणी तणी,
मळतां कृपा फळिभुत थईने धाइए श्रीहरि भणी;
भुक्ति अने मुक्तितणा दाता जगे हरि एक छे,
ते मेळवो माता कृपार्थी एटलो अम टेक छे.
आराधीए संतत अमो पदमां नमावी शीशने,
शुभवरद करने अम शिरे स्थापी दीयो आशीशने;
सुखदायिनी सुख आपवा धाजो दयाळु आज रे,
वसजो सदा रसना विषे संपूर्ण करवा काज रे.

पहेलुं धोरण.

बाळस्तुति.

पद ३. दोहरा.

जगदीश्वर स्तवीए अमो, लेवा उत्तम ज्ञान,
बाळकीओने आपजो, प्रेमे ए महादान.
भणवामां चित्त राखीए, रमत थकी थइ दूर,
ए मति अमने प्रेरजो, जेथी आवे शूर.
हळी मळीने चालीए, सौ सखीओनी साथ,
वय वधतां रीझावीए, आपण जगनो नाथ.

प्रभु कृपार्थी पामीआ, परोपकारी स्त्रीदेह,
सार्थकता तेनी करी, जवुं पोताने गेह.

सत्य बोलवा विषे.

पद ४. चोपाइ.

बाळा बोलो साचा बोल,
जेथी कीर्ति मळे अणतोल. १
लघु वयमां आदरो स्वधर्म,
आगळ जातां जडशे मर्म. २
साचाथी सुख आवे बेन,
ज्यां त्यां मळतुं एथी चेन. ३
जगमां जूठुं जे बोलशे,
ते पर परमेश्वर खीजशे. ४
मातपिताने जाणो ईश,
सेवा करीने ल्यो आशीश. ५

बाळस्तवन १ लुं.

पद ५. कल्याण.

बाळा जोडी हाथ, प्रणमो जगनो नाथ,
कृपाप्रसादी जो मळे तो उद्धरे संगाथ. बाळा० टेक
व्हाणे व्हेला उठी लेवुं, जगदीश्वरनुं नाम,
मात पिताने प्रणमी करवुं, प्रीते घरनुं काम. बाळा० १
धर्मज जगमां सौथी म्होटो, कहे छे डाह्या जन,
तेने पाळी सुखीआ थावा, वदवुं सत्यवचन. बाळा० २
नाही धोईने चोक्खां रहेवुं, चोक्खे वधे चतुराइ,
शरीरमां चंचळता आवे, मळे एथी मोटाइ. बाळा० ३
जूठी रमतो रमवी नहि ने लढवुं नहि को संग,
आळसने त्यजी देवुं बेनो उरमां धारी उमंग. बाळा० ४

बाळस्तवन २ जुं.

पद ६ (" पुनम चांदनी " ए लय.)

बेनी बोलोनी मंगलकर मुख श्रीहरि रे,
करीए प्रेमे आजे परमेश्वरनुं गान,
आणी सान, उरमां भान, स्तवीए ते जरी रे. बेनी० टेक

प्रभुमहिमा ना जाणीए, बेनो आपण लेश,
काली घेली वाणीए, रीझावीए श्रीनरेश.

स्तोत्र भणीने उरमां, लहीए महा विनति करी रे,
देशे दीनदयाळु वय वधतां महादान. बेनी०

श्रीना सद्गुण जेटला, ते सौ दो अम उर,
बुद्धिनुं बळ आपीने, अवगुण करजो दूर.

त्राता बाळक शुं जाणे प्रभुना गुण उच्चरी रे,
ठारो प्रेमेथी, आज हरि नादान. बेनी०

गणेशनी आरति.

पद ७. आरति.

जयदेव जयदेव, जय गणपति देवा (२)
मंगळ कार्ये पधारी (२) ग्रहेना जनसेवा० जय० टेक
मूषकवाहन गजमुख, पीतांबरधारी (२)
कष्टनिवारक जीवना (२) छो मोदकआहारी जय० १
सकळ शुभ कार्योमां, जग जीवो स्तवता (२)
आप कृपा पामेथी (२) विघ्नो ना नडतां जय० २
सिंदुर चंदन चर्ची, दुर्वा शिर चढतां (२)
पूजन करीने जीवो (२) चरणे शिर धरतां जय० ३
गणेश गौरी सुतने, सउ जन आराधे (२)
आराधी गणपतिने (२) पछी बीजे वाधे जय० ४

दुःखहर्ता सुखकर्ता, सहाय करो स्वामी (२)
आप कृपा मेळववा (२) नमीए शिर नामी जय० ५

धोरण बीजुं.

ईश्वरस्तुति.

पद ८. भागवतनो लय.

नमुं प्रेमथी हे जगस्वामी,
प्रभु आप छो अकळ अगामी;
अबळाने सुमति देनार,
सुखदाता प्रभु नमस्कार. १
करावो सदाये शुभकाम,
जेथी शोभे जगे धन धाम;
शुद्ध बुद्धितणा छो दातार,
सुखदाता प्रभु नमस्कार. २
पति प्रतिनी देजो भक्ति,
शुभ कर्ममां प्रकटे रति;
जेथी मळे संसारमां सार,
सुखदाता प्रभु नमस्कार. ३
दोष कोईना जोवा न पामुं,
तेम माहरा हृदयथी वामुं;
करुं संपथी सर्व व्यवहार,
सुखदाता प्रभु नमस्कार. ४
सर्व प्राणीप्रति धरुं प्रीत,
करुं अंतरथी तेनुं हित;
दया राखुं हृदयमां अपार,
सुखदाता प्रभु नमस्कार. ५
क्षमा संतोष शांतिने आपो,
दोष दुर्गुण उरना कापो;

क्लेश मात्रनो करजो संहार,
सुखदाता प्रभु नमस्कार. ६
सर्व संबंधीने सुख थाय,
एवी कृति जो मुजथी कराय;
त्यारे सार्थक जन्म गणाय,
सती नाम जगे धरावाय. ७
सावित्री दमयंती राणी,
जेने अद्यापि विश्वे वखाणी;
सीता साध्वी अपरंपार,
अमने करजो एवां विश्वाधार. ८
एवी अनेक सती विख्यात,
गुण गाई थाउं रळीआत;
एवुं बळ दो जीव दातार,
पुनः पुनः करूं नमस्कार. ९

सद्गुणो सजवा विषे.

पद १. गरबी.

सखी सद्गुणो सजीने जगे शोभीए रे,
जेथी मळे सदा सन्मान. सखी० १
बेनी दुर्गुणोमां क्षण नव थोभीए रे,
तो ना थईए कदीए हेरान. सखी० २
साचां भूषणो छे सद्गुणो आपणां रे,
तेने पहेरवा आणीने उमंग. सखी० ३
बीजां भूषणोनां थाय अंते तापणां रे,
तेनी भीतरमां रहे छे भूजंग. सखी० ४
सुख संपत्तिमां झाझां ए छे कामनां रे,
वळी विपत्तिमां जाणो एने ढाल. सखी० ५

बन्ने समये वधारे जगे नामना रे,
माटे एने धरीए बे'नी हाल. सखी० ६
जोने सद्गुणीनां नेत्र केवां निर्मळां रे,
केवां प्रेमथी करे छे परकाम. सखी० ७
तेथी अंतर तेनां छे अति उजळां रे,
नक्की पामे एतो जगपतिधाम. सखी० ८

शाळामां भणवा जती बाळानां वचन.

पद १०. गरबी.

बे'नी चालो आपण आज, भणवा जईए रे,
लई सद्विद्यानुं ज्ञान, सुखीआं थईए रे. १
छे धर्म नीतिनुं ज्ञान, सउथी सारूं रे,
तेमां चित्त परोवी आज, गणीए प्यारूं रे. २
सौ सुख वसे ए मांह्य, ते मेळवीए रे,
दुर्गुणनां बाळी बीज, मन केळवीए रे. ३
आ क्रोध छे दुःखनुं मूळ ते नव करवो रे,
वळी लोभ गणीने शूळ सदा परहरवो रे. ४
शुभ विद्या लेवा चित्त, चोंटी देवुं रे,
ज्यां त्यांथी साधी हित, सुखने लेवुं रे. ५
सउ सहीयर उपर प्रेम, साचो आणी रे,
लघुवयमां करीए बे'न, शुभ कमाणी रे. ६
आ अवसर विद्याकाज, रूडो जाणी रे,
मन मतिने करवी शुद्ध, सुधारी वाणी रे. ७
मात तातनी जाणी बुज, सेवा करीए रे,
पछी सर्वेने देवा सुख, मति विस्तरीए रे. ८

प्रातःकाले भणवानुं स्तवन.

पद ११. चोपाई.

व्हाणे वे'ळा उठो व्हेन, वीति गई निद्रानी रेन;
नेत्र वींचीने श्री हरि स्मरो, शय्यामां बेशी उच्चरो.
पोताना कर सामा धरी, जोवुं तेमां दृष्टि करी;
अग्रे वसीयां लक्ष्मी सती, मूळे देवी सरस्वती.
मध्ये श्रीगोपिंदनुं ठाम. स्मरी त्रणेने करीए प्रणाम;
केश समारी उभां थवुं विचार्या विण ना दोडी जवुं.
भूमि पर पग मुकवा पडे, स्तविए नहि तो दोषो नडे;
विश्वधारिणी छो उत्तमा, पादस्पर्शनी देजो क्षमा.
जमणा पगथी डग मुकवुं, नित्य कर्म ए ना चुकवुं;
पछी सर्वे करवो व्यवहार, सुखीआं थई फरवुं संसार.
नीति नियममां प्रीति धरी, कीर्ति जग जाशे विस्तरी;
रुडी रीते जो चालीए, तो सुख साचामां महालीए.

श्रीकृष्णस्तुति.

पद १२ दोहरा.

स्मरुं सदा श्रीकृष्णने, भीडभंजन जगदीश,
शरणागतने पाळीने, रिपुनां छेद्यां शीश. १
भक्तजनोने कारणे, लीधो मानुष देह,
दोहलता जग दाखवी, उछरी आ परगेह. २
त्रण जगतनो नाथ थई, नाम धर्युं गोपाल,
धावळी ओढी वनमां, राखी गौ संभाल. ३
असुरो मार्या निज बळे, गोकुलमां भगवान,
गोपवधूना प्रेमने, आप्युं प्रभुए मान. ४
ईंद्रतणो मद तोडवा, गिरिनो ओच्छव कीध,
इन्द्रे नदा मेघराजने, त्रुटवा आज्ञा दीध. ५

मूसलधारे वृष्टिओ, पडे गोकुलमांह्य,
अंगुलीए पर्वत धरी, राख्यां सौ जन त्यांय. ६
विघ्न न लेश नडे नहि, ज्यां छे जगदाधार,
त्रिविध प्रसंगे रक्षीने, तार्यां निज नरनार. ७
मथुरांमां जई माधवे दाखव्युं जोर अधिक,
हस्ती हणी मल्ल मारीने आव्या कंस नजीक. ८
करथी केश ग्रही हण्यो, पापी कंसासुर,
अरि रहित पृथ्वी थतां, वाध्यो आनंद उर. ९
दुष्टो नाशी छुटीआ, धर्मने थई ल्हेर,
एकी भावे हरि भजे, ज्यां थई छे प्रभुमहेर. १०
प्रभुकृपा शुं वर्णवे, पामर विषयी जन,
जे सद्भागी प्राणीओ, तेनां समजे मन. ११
माटे जीव जगमां रही, भज भज वैकुंठनाथ,
दुःखरुप आ संसारमां सत्वर ग्रहेशे हाथ. १२

शक्तिनी आरति.

पद १३. आरति.

जयदेवी जयदेवी, जय जय महाशक्ति (२) टेक०
आ भव मध्ये आपो (२) उर साची भक्ति. जय० १
आ जग यंत्र अपार, आपथकी चाले मा (२)
आप विनाना जीवथी (२) तृण पण ना हाले. जय० २
सिंहवाहनी देवी, असुरो हणनारां (२)
देवतणां दुःख टाळी (२) सुखो करनारां. जय० ३
घट घट वसीने मात रक्षो जीव प्रीते (२)
अद्भुत शक्ति नीहाळी (२) नमन करूं नीते जय० ४
करीने मुजपर महेर, वास करो उरमां (२)
उपासी आपने नित्ये (२) बहु भक्ति पूरमां. जय० ५
जगजननी महा माया, महासत्ता धारी (२)
प्रेरक छो प्राणीनां (२) दो बुद्धि सारी. जय० ६

धोरण त्रीजुं.

ईश्वरप्रार्थना.

पद १४. धनाश्री.

प्रेमे प्रणमुं आज, जगपति. प्रेमे प्रणमुं आज,
सार्थ करो ३ ऋाज, जगपति. प्रेमे प्रणमुं आज.
शुभ कर्तव्य ७ .वा दाता, प्रियतम बे'नो काज जगपति० १
शुद्ध नीतिने पथे वहीने, पामीए भक्ति झ्राज जगपति० २
आश्रम धर्मने योग्य प्रकारे, पाळीए प्रेमे महाराज. जगपति० ३
दीनता आदि दुःखो स्वप्ने न्याळीए ना सुखभाज. जगपति० ४
सद्धर्म पाळी कीर्ति संभाळी धारीए दीलमां दाझ. जगपति० ५
संप ने शांति सर्वत्र अर्पो, तो ना थइए नाराज. जगपति० ६
क्लेश कुसंपनां बीजने बाळो, तो तो वधे अम लाज. जगपति० ७
उपेक्षी ईशने सुखो लेवा, थाके मथीने समाज. जगपति० ८
एके सुख ना मळतुं क्यांही मिथ्या करता अवाज जगपति० ९
माटे प्रथम विनवीए त्राता, जाणी सदा शिरताज. जगपति०१०
वनिताना विश्राम छो साचा, दाखवो सत्य इलाज. जगपति०११

आळस त्यजवा विषे.

पद १५ शार्खी.

करीए न आळस संग, शाणी सखी, संग न करीए,
धरीए अतिशे उमंग, शाणी सखी. उमंग धरिए.
आळसु जन जगमां सदा, पामे विध विध दुःख,
मिथ्या मथन करे कदी, तो पण ना'वे सुख. शाणी०
खावुं पीवुं उंघवुं, आळसुने मन मोज,
वधे रोग घेर वैदने, जावुं पडे तेने रोज. शाणी०
जोर घटे तनमनतणुं, ज्यां त्यां कष्ट देखाय,
एह प्रताप आळसतणो, विवेकीने समजाय. शाणी०

सज्जनथी शीख मेळवी, करवो नित्य प्रयास,
बल बुद्धिमां वाधतां, आवे उरे उल्लास. शाणी०
प्रयत्नथी फळ पामतां, एनां अति दृष्टांत,
माटे सुयत्ने जामीने, शोधी लेवा श्रीकांत. शाणी०
सुखने ज्यां ज्यां देखीए, त्यां त्यां यत्नज होय,
ग्रास न मुके मुखमां, ते जन तृप्ति न जोय. शाणी०
शरीर ए महायंत्र छे, तेने चढाववो ना काट,
निरुपयोगी जो थयुं, तो तो थशे उच्चाट. शाणी०
सुखरूप जीवन गाळवा, जेने छे उर आश,
ते दृढ यत्ने रत रहो, शास्त्रतणी शिख खास. शाणी०

सद्गुण लेवा विषे.

पद १६ गरबी.

प्रेमथी प्रेमथी प्रेमथी रे, सखी सद्गुण शीखीए प्रेमथी.

जन्म धरीने स्त्रीनो आ जगमां
नाम वधारो शुभ काजथी रे. सखी०
मातपितानी आज्ञा पाळी
वहेवुं सदा कुललाजथी रे. सखी०
विद्या विधविध भणी गणीने
कला जाणवी बधी भातनी रे. सखी०
गृह व्यवहारने खेडीए सुरीतथी
भुल न करवी को वातनी रे. सखी०
पूर्वनी सतीओ जेवां थवाने
उद्यम करीए खंतथी रे. सखी०
आज लगी तेनां नाम अमर छे
थईए आपण तेवां मनथी रे. सखी०
सती सावित्री जोने केवी छे
पति छोडाव्यो यम हाथथी रे. सखी०

जे यम कोईने कदी न मुके
ते मुक्यो सतीना प्रतापथी रे. सखी०
माटे आपणे पतिव्रत पाळवुं
पतिआज्ञामां रही नेकथी रे. सखी०
त्रिलोकत्राता बळ बहु आपो
वहीए सुमार्गे अमो टेकथी रे. सखी०

परोपकार करवा विषे.

पद १७. ("पुनमचांदनी" ए लय.)

जगमां जन्मीने, परहित करवा धारवुं रे,
ए सम जगमां बीजुं नहि को रुडुं काम;
राखी हाम, खरची दाम, तेज विचारवुं रे.
दीन दुःखीआंओनी, दाझ धरीने चालवुं रे,
करवी साचा दीलथी, तेवांओने सहाय जगमां० टेक

आर्त जनोने भाळतां, धाजो शाणी बे'न,
जेवो खप तेवां थजो, देवाने सुख चेन.

परदुःख टाळयानुं, पुण्य अति संभारवुं रे,
विक्रम राजानो, धारी उर वृत्तांत. जगमां० १

दुःख वेठी सुख आपवा, दुःखविण सुख ना होय,
दुःख कसोटीए चढे, ते प्रभु कंठे सहोय.

परने सुख करवा, धीरजवान अति थवुं रे,
कां जे जगमां तेने नींदे, स्वार्थी लोक. जगमां० २

स्त्री स्वभाव दयाळु ने, कोमळ जात प्रसिद्ध,
तेवी रीति आदर्शी (ते) करवुं जगमां सिद्ध.

निर्भयता ग्रही बे'नो, पर दुःख हरवाने जवुं रे,
कार्य करीने रहेवुं, दुःखद अहंथी दूर. जगमां० ३

प्रभु माहेमा वर्णन.

पद १८. गरबी.

बे'नो गाओ ईशतणा गुण हरखी रे,
एनी अद्भुत लीलाने नीरखी. बे'नो० १

जोने सर्व तणा सुख काजेरे,
केवी महेर करी छे महाराजे रे,
प्राणी मात्रनां दुःख जेथी भाजे. बे'नो० २

शीत ताप ने वृष्टि आवे रे,
रते रते शोभा नवी लावे रे,
जुदां जुदां फळो उपजावे. बे'नो० ३

शीत काळे थंडी घणी लागे रे,
ते शमवा कर्युं उन आगे रे,
धारी अंगे जनो कष्ट भागे. बे'नो० ४

उष्ण काळे पडे ताप भारी रे,
खेंचे वारि कीरणो प्रसारी रे,
लई खारुं दीये मीठु वारि. बे'नो० ५

वर्षा काळे ते जळ वर्षावे रे,
शुद्ध क्षेत्रमां धान्य पकावे रे,
एक कणना शां कण उपजावे. बे'नो० ६

जीवो ते थकी सउ अर्थ सारे रे,
तोए मंद जीवो ना विचारे रे,
क्षण पण प्रभुने न संभारे. बे'नो० ७

प्रभु पाड जीवोथी ना वळतारे,
एने सामान्य जीवो ना कळतारे,
ब्रह्मज्ञानी मात्र एमां गळता. बे'नो० ८

बे'नो आपणे समजीने रेहवु रे,
एना उपकार प्रति चित्त देवुंरे,
प्रति पळे हरि नाम लेवु, बे'नो० ९

प्रभु गुण गाइने नमवुं रे,
सुख दुःख संसारनुं खमवुं रे,
मन मारी हरिपदे शमवुं बे'नो० १०

बारमास.

पद १९. ("रघुपति राम" ए लय.)

कार्तिके जन शुभ कर्म करतां रे,
एकादशीए तुळशी लग्न ठरतां रे,
वृंदादेवी श्रीकृष्ण शुं वरतां,
जगे जाणो धर्मज छे सुखदाता रे. टेक
मागशर महिनो श्रीहरिनो कहावे रे,
एकादशी व्रत शास्त्र बतावे रे,
आचरे भक्तजन शुद्ध भावे. जगे० १
पोषे मकर राशिमां सूर्य आवे रे,
पुण्य दाने प्रीति जन लावे रे,
दान देतां याचकने सुभावे. जगे० २
महा ए प्रथम आवे नवरात्री रे,
वद चौदशे आवे शिवरात्री रे,
सेवे रात्री सुयोग पदात्री. जगे० ३
चार मास शियाळाना जातां रे,
होळी आवे फागण मास थातां रे,
हरिधाममां रंग रमाता. जगे० ४
चैत्रे ताप अधिको विचारो रे,
नवरात्रीनो उत्सव सारो रे,
रामजन्म दिवस जगप्यारो. जगे० ५
वैशाखे नव जाणवा जंवुं रे,
शुभ मुहूर्त तृतीयानुं लेवुं रे,
रूडुं कार्य आरंभी देवुं. जगे० ६

ज्येष्ठे दशमी लगी तीर्थ न्हाये रे,
दशमे गंगाजीजन्म सुहाये रे,
घटफळ समात्रे अपाये. जगे० ७
आषाढे नवरात्र तो आवे रे,
एकादशी तो मोटी कहावे रे,
व्रतारंभ कर जन भावे. जगे० ८
श्रावणे बहु वार तहेवार रे,
लीधो श्रीकृष्णे लीलावतार रे,
शक्ति विचारी करवो संचार. जगे० ९
भादरवे पितृऋणने देवुं रे,
श्रद्धा धारी जेने मळे जेवु रे,
करी कार्य प्रभु नाम लेवुं. जगे० १०
प्रसिद्ध नवरात्र आसोए जाणीरे,
एने माने जगे सर्व प्राणी रे,
पूजे देवी साचो प्रेम आणी. जगे० ११
वर्ष अंते दीवाळी आवे रे,
घेर घेर आनंद बतावे रे,
धर्मी जनोने सुखमां सुहावे. जगे० १२

शिवप्रार्थना.

पद २०.

दोहरा.

जय पार्वतीपति ईशने, जय जय गिरिजानाथ,
नंदी वाहन शिवनुं, गणेश पुत्र छे साथ. १
भोळा शंभु भक्तना, पूर्ण करो मन काम,
तेथी जीव सुख आशथी, ले शंकरनुं नाम. २
पात्र अपात्र जुवो नहि, एवा दीनदयाळ,
दृढता धारी जे भजे, तेनी ले संभाळ. ३

व्याघ्रांबर धारण करी, भस्मे लेपन देह,
सर्पभूषण जेणे धर्यां, शिवनी विभुति एह. ४
जय कैलासपति प्रभु, जय योगीश्वर देव,
अगम्य रूपने जाणवा, जीवो करता सेव. ५
ध्यान धरी निज रूपमां, रमता श्रीमहादेव,
ते पद लेवा ऋषिमुनि, तजे उर अहमेव. ६
सर्व प्राणीना हृदयमां, रमी रह्या छे रमेश,
तेने ओळखवा प्रभो, युक्ति दो हमेंश. ७
आप कृपा जव थाय तो, ना रहे कांइ न्यून,
माटे शिवजी याचीए, फळद करजो पुन. ८
जगजननी माता दीयो, अमने ए आशिष,
सतीतणा गुण साधीने, मेळवीए योगीश. ९
भेद नथी शिव शक्तिमां, उभय एक स्वरूप,
माटे विनवी मागीए, दो वर आज अनुप. १०
मंगळ ते रूप आपनुं, जीवो न जाणे लेश.
कथन करे सत्शास्त्रमां, प्रेमीना परमेश. ११
प्रेम दीयो ते अम उरे, हे सतीपति महेश,
वार वार ए याचीए, त्राहि त्राहि विश्वेश. १२
सौ साथे मळी आपने, करीए सहस्र प्रणाम,
अंगीकार करीने विभो, स्मरावजो तम नाम. १३

नमनता विषे.

पद २१ धनाश्री.

नम्रपणामां सार, जगमां, नम्रपणामां सार. जगमां.
सउ सुखदाता नम्रपणुं छे-सेवे मळे भवपार. जगमां.
अभिमानी जन उंचा रहेता-करता न ते सुविचार. जगमां.
गुरुपणुं छे नम्रपणामां-मोटममां दुःखमार. जगमां.
भारी होय ते नीचुं बेसे-हळवुं उपडे निरधार. जगमां.

सज्जन होय ते सरळ थइने-करता निज वेवार. जगमां.
दुर्जन ज्यां त्यां राढ मचावी-क्लेश करे छे अपार. जगमां.
यश कीर्ति आवे नम्रतार्थी-वळी मळे प्रभुद्वार. जगमां.
जगनुं सुखने वळी प्रभुनुं-निश्चे मळे मन धार. जगमां.
प्रीति वधे छे नमनतार्थी-जोरथी सुख संहार. जगमां.
सुख अधिकां एमां वस्यां छे-कहेतां न आवे पार. जगमां.
सुखी थवानी जो उर इच्छा-तो धर ए पर प्यार. जगमां.

सत्य वदवा विषे.

पद २२. गरबी.

सत्य वचन जेवुं तप नथी आ विश्वमां जो,
सत्य पाळतां वधे छे कीर्ति लोकमां जो. सत्य.
सुख अंतरे सत्येथी सदा आवतुं जो,
एवुं सत्य तो सुभागी मन भावतुं जो. सत्य.
अविचारी मन सत्यने ना ओळखे जो,
तेथी तेवां जन नित्य दुःखथी धखे जो. सत्य.
माटे जूठी वाणी कदीए न बोलवी जो,
दृढ नेम धारी साची वाणी खोलवी जो. सत्य.
हरिश्चन्द्र सत्य वाणी वदीने वह्या जो,
तो तो नाम तेनां आज लगी छे रह्यां जो. सत्य.
निज स्त्रीने पण बांध्र तेवां आपीने जो,
अंते सुख पाम्या सर्व दुःख कापीने जो. सत्य.
प्राण जातां लगी सत्य थकी ना चळ्या जो,
दुःख अंतमां तो तेने प्रभुजी मळ्या जो. सत्य.
पुनः राज्यपाट पुत्र सह पामीआ जो,
रुडा बोधथी ते सुखमां विरामीआ जो. सत्य.

वाणी वर्तनोमां सत्य सदा राखवुं जो,
सत्य कीर्ति पामी अकथ सुख चाखवुं जो. सत्य.

सुनीति धारवा विषे.

पद २३. कंकोतरीनो राग.

जगे सुनीति धारीने चालीए,
हळी मळीने करीए वेवार, वधारीने भार,
जो सुख होय पामवुं. टेक.
मान मोटम मनमांथी काढजो,
गणी सर्वने निज समान, देवुं यथा मान. जो सुख० १
क्लेशवृक्षनां मूळने बाळजो,
जगे भाळतां क्लेशाभास, करो सद्य हास. जो सुख० २
सगां संबन्धी ने जगजनशुं,
राखो प्रेमथी अल्प संबन्ध, न थावुं त्यां अंध. जो सुख० ३
प्रेमपाश सबळ जगे जाणवो,
माटे बंधातां करवो विचार, न खावो ने मार. जो सुख० ४
मातपितानो बदलो तो ना वळे,
तोए भक्तिथी करीने प्रसन्न, लो आशीर्वचन. जो सुख० ५
सासु ससराने पण तेवां जाणवां,
कां जे धर्मनां ए मात तात, सेवो भली भात. जो सुख० ६
मातपिताए दानमां आपीने,
भर्ता ठेरवी कीधो विवाय, पूजो तेना पाय. जो सुख० ७
पतिभक्तिमां अचल सदा रहो,
मीलावो तेनां नेनमां नेन, ने वेणमां वेण. जो सुख० ८
कोई वाते न जुदां तेथी थवुं,
कहे स्वामी ते करवुं नित्य, आणी उर प्रीत. जो सुख० ९
परणी स्त्रीओ पतिने आधीन छे,
मीठा माडीथी पति अधिक, धारो तेनी बीक. जो सुख० १०

लग्न वेळा छेडा गांठे बेउना,
तेना कारणनो करीए विचार, ने तरीए संसार. जो सुख० ११
प्रेमगांठ पतिउरं बांधवा,
करे सूचना शास्त्र ने जन, ते धारवी मन. जो सुख० १२
ज्यां त्यां सार ग्राही थई चालीए,
सर्व समजणनो ए सार, धरो जगे प्यार. जो सुख० १३

सूर्यनारायणनी आरति.

पद २४. आरति.

जयदेव जयदेव, जय भास्कर देवा, (२)
नभमंडळमां प्रकटी, (२) ग्रहेता जनसेवा. जय० टेक
समदृष्टि भगवान, सउने सुख आपो (२)
तिमिर हरीने जीवनां, (२) क्लेश दुःख कापो. जय० १
साक्षी कर्मतणा थई, जीवोने निरखो (२)
सत्कर्मी प्राणीने, (२) भाळी उर हरखो. जय० २
अतुल तेजभंडार, आपतणुं भाळी, (२)
आराधे जन प्रेमे, (२) दुर्धर मन वाळी. जय० ३
उपासी रविने कंईक, मोटा वर पाम्या, (२)
आनंदे वसी भवमां, (२) सत्सुखे जाम्या. जय० ४
प्रखर प्रभाथी सुख, जगजीवने करता, (२)
आकर्षक शक्तिथी, (२) रोग शोक हरता. जय० ५
त्रिसंध्ये स्तवी देव, प्रेम धरी प्रणमुं, (२)
प्रकट थजो अभ्यंतर, एम वदी विरमुं. जय० ६

धोरण चोथुं.

पद २५. महाड.

प्रभु प्राणदाता, करो सुख शाता, स्तवे वनिता वार वार.
जन्म लई अमो आवीआं रे, संगे कर्मनो बोज,
प्रतिदिन भिन्न फळो भोगवीए, करतां कर्मनी खोज. प्रभु० १
पूर्वे हतां अज्ञानमां रे. नहोतुं हृदयमां भान,
आ क्षण आप कृपाथकी रे. अंतरे आव्युं सान. प्रभु० २
साह्य करो शुभ कार्यमां रे, टाळो अबळा दुःख,
दीनता ने खिन्नताने—हर्णीने आपो सुख. प्रभु० ३
अंतरमां श्रद्धा भक्ति ने, वळी आपो उत्साह,
जेथी सद्गुणनुं बळ वाधी, पीडे ना भवदाह. प्रभु. ४
शीयळ नीतिने पाळीने रे, वहीए आ भव मांह्य,
देहांते प्रभु धामे आवी, साचुं सुख पमाय. प्रभु. ५

दृढता धारवा विषे.

पद २६. ("बलिहारी तेनी" ए लय.

दृढताने धारे ते तो, साचुं कमाये,
जगतनो नाथ पण, तेथी रीझाये. ते तो० टेक.
पुख्त विचार करी, कार्य आरंभे,
विघ्न नडे ने भले, मध्ये ना थंभे. ते तो०
वाणी वदीने प्रीते, तेने न पाळे,
चलित स्वभावे सर्वे, सुकृत बाळे. ते तो०
नन चेन ने वेण, एक ज राखी,
आचारे मुके मळे, सत्यनी झांखी. ते तो०
शिरने साटे जेणे, दृढताने धारी,
प्रकट थइने हरिए, लीधा उगारी. ते तो०

काम न सहेलुं माटे, करवुं ए खंते,
आग्रह सेवे पार, पडशे ए अंते. ते तो०
रणमां चडे छे ते तो, शूरा कहेवाये,
कायर जनथी ना, हाम भीडाये. ते तो०
कायरपणुं हीन, पदवी वतावे,
शूरत्व शोभे उर, दृढता प्रभावे. ते तो०
जप तप व्रत सउ, एथी कराये,
छग डग उरथी ना, एके सधाये. ते तो०
शास्त्रनी शिक्षा मानी, दृढताने धरिए,
दुःख अथाग पडे, तोए ना फरीए .ते तो०

भूमिवर्णन.

पद २७. (" शुं नटवर वसंत " ए लय.)

शी रम्य रसीली भूमि खीली रही, खीली रही, जग खीलावी रही शी०
वृष्टिनी धारा पडे, गगनथकी चोमेर,
वायुनुं बळ वाधतां, आवे शीतळ लेहर.
वादळीओ श्याम रंगे जाये वही, जाये वही. वेगे जाये वही. शी०
दिवस जतां वसुधा धरे, नील वर्णनां वस्त्र,
शोभा जेनी ना कवे. रसना होय सहस्र.
अति सुंदर अवनिरुप, सउने लागे रे,
जाणे जोतां दुःखीनां दुःख, सहजमां भागे रे.
क्षणमां विद्युत चमकती. अतुल तेजभंडार,
निज स्थळथी जो छुटी तो, कर सर्व संहार.
जगजने तेथी तेनी भीति ग्रही, भीति ग्रही, उर भीति ग्रही. शी०
क्षेत्रो रुडां धान्यनां, सर्वे स्थळ देखाय,
बीजो मुठी ओरीने, पाक अधिको खाय.
पाडे पूरुं मनुष्यने अन्न, पशु पण पाळे रे,
घास चारो दई भली भात, जीव संभाळे रे.

लीलां कण पक्षी चरी, तृप्त अधिकां थाय,
रखेवाळ मारे जदा, तव ए उडी जाय.
एवी सुफळदाई भूमि सउए चही, सउए चही, प्राणीमात्रे चही. शी०
लीलां पीळां वसनथी, विलसी अवनि मात,
तुज विण क्यां पग मांडवो, रे तु पर जीव जात.
छे अतुल मात उपकार, जीवो ना लहेता रे,
निंद्य वस्तु भूमिमां सद्य, नांखी देता रे.
क्षमा मूर्ति विष्णुप्रिया, कदी करे ना क्रोध,
पण उलटी शांतिथकी, दीये जीवने बोध.
क्षमा गुण मारो लीयो जीवमात्रो अहिं–मात्रो अहिं-
सत्पात्रो अहिं–शी रम्य.

परोपकारी कार्य करवा विषे.

पद २८. गरबी.

प्रीते कार्य करोनी शुभ आजथी रे,
जेथी थाय देशने अति लाभ जो. प्रीते० टेक.
दुःख टाळवा दुःखीनां दिलमां धरो रे,
श्रीमंत थईने श्रीथी सारो अर्थ जो. प्रीते० १
मोह जगतनो छोडीने चालतां जो,
आवे हृदये सुविचारथी ज्ञान जो. प्रीते० २
बाळा अनाथना प्रति होंशथी रे,
जोई खंते करोनी तेने स्हाय जो. प्रीते० ३
निज धर्म विचारी जगे म्हालतां रे,
थाशे सर्वत्र जयजयकार जो. प्रीते० ४
वाणी वर्तनोने एक रीते राखीने रे,
थाओ जगमां नमुना रूप जो. प्रीते० ५
जेने जोईए तेवी स्हाय आपीने रे,
लेवी अंतरनी साची आशिश जो. प्रीते० ६

कुसंप क्लेशने सदाना अळगा करी रे,
द्वेष दोषने दई देश पार जो. प्रीते० ७
समभाव धरी सर्व प्राणीने जुओ रे,
कांजे एक सउनो सरजनार जो. प्रीते० ८
तेने अंतरे निहाळी सुख माणवुं रे,
दया दान करे ते लीला लहेर जो. प्रीते० ९

स्त्रीमहिमा.

पद २९. साखी.

ग्रहनी शोभा छे नार, जगे जोतां, एज जणाशे,
रुडी नारे दीपे छे संसार, जगे जोतां, एज जणाशे.
नारी सारी जे तणी, तेने सुख अपार,
भुंडी भारजा जो मळी, बगड्यो तेनो संसार. जगे० टेक.
खावुं पीवुं आदिने, सुखनां जे जे द्वार,
सुकुळ नारे सांपडे, अनुभवे जन ठारे ठार. जगे० १
पुरुष छे राजा पदे, नारी जाण प्रधान,
चतुर प्रधान जे राजनो, तेनो राजा पामे संमान. जगे० २
पुरुष मेळवता जगे, महान् प्रयत्न धन,
सोंपे निज नारी करे, जुजवुं न राखे मन. जगे० ३
सद्गुणी स्त्री तेहथी, करे सकळ व्यवहार,
नीति अने शुभ रीतिथी, संची वधारे भार. जगे० ४
विपदे पतिने साह्य थई, टाळे सघळां दुःख,
ते नहि स्त्री पण देवी छे, कां जे देवो पण दे सुख. जगे० ५
दमयंती सावित्री ने, द्रौपदी जे नार,
निज पतिने सुख आपवा, कष्ट वेठ्यां छे अपार. जगे० ६
महान् पदे पुरुषो चढ्या, ते पण स्त्रीनो प्रताप,
रत्नगर्भा नारीओ (एम), मळी छे शास्त्रे छाप. जगे० ७
आजे ते यश राखवा, धरवी मनमां होंश,
कष्ट सही सती नामने, लेवा धरो उर बोश. जगे० ८

स्त्रीतत्व मेळववा प्रभुप्रति याचना.

पद ३०. ("नाथ तमे तुलसीने पत्रे तोळाया." ए लय.)

प्रभो ! नारी जातने द्यो मति सारी. जेथी आवे सदा सुख वारी टेक.
नारीओ निज कर्तव्य न धारे, तेथी आ थाय खुवारी,
अज्ञानमां वही दिवसो वीतावे. जाय आ भवयकी हारी. प्रभो० १
पतिव्रतानुं भूषण सबळुं, तेने मूकेछे विसारी,
क्षणिक जगतना शृंगारो सजवा, अति धरे होंशीयारी. प्रभो० २
सुनीति धर्मनो बोध प्रजाने, कदी न दीये संभारी.
विषय विलासमां विचरो सदोदित, मुके निज शिर आरी. प्रभो० ३
मातृपद छे मोटुं जगतमां, (तेने) कृपार्थी दोने सुधारी.
जेथी प्रजाओ धर्मना मर्मने, जाणी वहे ते विचारी. प्रभो० ४
कूप महान् प्रभु अत्रे राजे, पण नहि तेमां वारि,
अंजलि भरीने तृषित् शुं पीए, प्राण जवानो ए बारी. प्रभो० ५
नीतिधर्मनुं शिक्षण आपे, एवी हती पूर्वे नारी,
ते बल अर्पो आज दयाथी, याचना एज छे मारी. प्रभो० ६
आलस्यप्रमादने स्वप्ने न सेवे. थाय सुपंथविहारी,
मुक्तपणानुं महासुख लेवा, प्रीते बने अधिकारी. प्रभो० ७
वृक्षना मूळमां वारि सिंचातां, शोभा वधे अति भारी,
तात ! शोभावो स्त्रीने मति सिंची, दीन विनंती स्वीकारी. प्रभो० ८

श्री सदाशिवनी आरति.

पद ३१. आरति.

जयदेव जयदेव, जय पार्वतीईशा. (२)
मंगळकर सुखदाता, (२) जय जगदाधीशा, जय० टेक.
शंभु सात्विक देव, जनने वर आपो, (२)
भाव धरी भक्तोना, (२) संकट सौ कापो. जय० १

अति पुनीत कैलास, ज्यां शिवजी वसीया,(२)
शिवना दर्शन लेवा. (२) भक्तो त्यां धसीया. जय० २
बील्व अर्क ने पुष्प, शिवने प्रिये लागे, (२)
प्रेम धरी अर्पे तो, (२) दुरित सहज भागे. जय० ३
सर्पाभूषण अंग, व्याघ्रांबर धारी, (२)
चिताभस्मने चोळे, (२) अंके सती नारी. जय० ४
नंदीपर थई स्वार, भूत टोळी संगे, (२)
अद्भुत क्रीडा करता, (२) नाचे बहु रंगे. जय० ५
अकळ कळा ए महेश, शकीए ना जाणी,(२)
आप कृपा उर थाये, (२) तव लईए माणी. जय० ६
सदाशिव महादेव, दान दया देशो (२)
सौ साथे मळी नमीए, (२) मानी ते लेशो. जय० ७

पांचमा तथा छठ्ठा धोरण माटे.

प्रभुप्रति याचना.

पद ३२. हरिगीत.

प्रभु प्रेमथी आजे नमुं, अबळातणी स्तुति सांभळो,
निज पर तणुं हित साधवाना, (आ) कार्यमां प्रीते मळो;
हित साधीए तन मन अने, वळी धन थकी स्त्रीजातनुं,
स्त्रीजातिने सहायक थई, सुख मेळवुं भली भातनुं.
पूर्वनी स्मरी शुद्ध सतीओ, दील अति हरखाय छे,
तेवी कृतिओ साधवाने, होंश मुजने थाय छे;
बळ आपजो हृदया विषे, शुभ कार्यमां मति नांखीए,
सत्य शील संतोष सेवी, दुर्गुणो ना झांखीये.
सीता अने दमयंतीने वळी, अनसूया जे महासती,
सुलोचना, सावित्री ने, गुणवान छे सती पार्वती;
एवां थवांने बळ दीयो, अम उरमां आजे प्रभु,
करुणा करी दोषो हरी, शुभ गुणने देजो विभु.

सुख शांतिओ वाधे जगे, एवी कृतिओ आवडे,
संपी रहे जगजीव तो, ना क्लेश दृष्टिये पडे;
शुभ यत्नमां आगळ वधी, प्रीते करुं जग कामने,
उत्साह अने आदर ग्रहु, शोभा मळे स्त्री नामने.

स्त्री जातिने सहाय्य करवा विषे.

पद ३३ साखी.

अरज छे एटली आज, सुशील बे'नो, अरज छे आजे.
स्वीकारो ते जनहित काज, कृपा करो. जनहित काजे. टेक.
जे गुणो ने कर्मथी, शांति उरमां थाय,
तेवा सद्गुण धारीने, पामो यश जगमांह्य. सुशील० १
वस्त्रालंकारो करे, उपरनी शोभाय,
पण सुगुण ना होय तो, व्यर्थ श्री वगोवाय सुशील० २
विद्या धनवंता थइ, करो कार्य महान्,
शुभ कार्योमां स्हाय थइ, आपवुं समये दान. सुशील० ३
स्वार्थ समीप परार्थने, आपो वसवा ठाम,
तेथी उच्च परमार्थने, सेवी लीयो सुखधाम. सुशील० ४
दुःखी बाळा कारणे, दाझो दीलनी मांह्य,
कष्ट अधिकां वेठीने, करजो खंतेथी स्हाय. सुशील० ५
एक बेठी अटारीए, बीजी पंके कळाय,
स्वजातिना ए दुःखथी, केम न जीव अकळाय सुशील० ६
कुळ कुटुंब विषे वसे, एवी जे जे नार,
तेनो पक्ष लइ तमो, धाजो व्हेनो आ वार. सुशील० ७
सत्य धर्म विना नथी, मळतुं कोने सुख,
माटे तेने धर्ममां, खीलावी टाळो दुःख. सुशील० ८
वस्तुना अज्ञानथी, ज्यां ज्यां क्लेश जणाय,
ते टळवानां साधनो, एकज धर्म गणाय. सुशील० ९
जे समये जेवां घटे, करवां जगमां काम,
सावध रही तेवां करो, वापरी तन मन दाम. सुशील० १०

पति सेवा एज स्त्रीओने सर्वोत्तम छे.

पद ३४. (" पुनम चांदनी " ए लय)

सतीपणु रळवाने जगमां, स्त्रीए पतिनी प्रेमथी रे,
करवी सर्व समयमां, तन मनथी सेवाय.
कष्ट विलाय, कार्य संधाय, वहेतां उमंगथी रे. सतीपणुं० टेक.
आलस्यादि दोषने, काढो उरथी बहार,
पतिना हितमां रत रही, तजवो अन्यनो प्यार.
आर्य धर्मने स्मरी ते पाळो, नित्य ग्रहीने नमथी रे,
पूर्वतणी सतीओना केवा, यद्यपि यश गवाय. सतीपणुं० १
दान तरीके अर्पता, मातपिता निज बाळ,
पति आधीन स्त्री ते थई, ले तेनी ते संभाळ.
शास्त्र तणी नीति ए जाणी, वहेवुं जगमां रंगथी रे,
अभिमानादि दोषो सतीथी भागी जाय. सतीपणुं० २
कदी मळे रुडो भुंडो, निज कर्मे जीवन,
तदपि प्राणाधारथी, दूर न करवुं मन.
प्राप्त स्थितिनो निभाव करवो, फरवुं अवळा वहेमथीरे,
सन्मार्गे वहेवाथी दुःख न कोथी अपाय. सतीपणुं० ३
जगना विध विध भोगने, देनारो लही एह,
पतिनी आज्ञा पाळतां, तेने सती! को केह.
सती थवाने प्रेमे तन शृंगारो, सद्गुणहेमथी रे,
सुनीति धारे तेओ सत्वर कीर्ति कमाय. सतीपणुं० ४

नीति विषे.

पद ३५. गरबी.

सौ शाणी सखीओ आज, विद्या भणजो रे,
भणतरनी साथे बहेन, नीतिने लणजो रे. १

नीति विषे सहु सुख, रहेतां जाणी रे,
ते पाळो कष्टे बहेन, सुनीति राणी रे. २
नीतिवंत जगमांह्य, सुखीआं थातां रे,
कुनीतिना पालक जन, अधोगति जातां रे. ३
धर्म जगे वखणाय, नीति जो पाळी रे,
ए विण जाणो सौ धूळ, (ते) त्यां संभाळी रे. ४
विद्यामां व्हाली बहेन, न आग लगाडो रे,
पाळी प्रेमे नीति ने धर्म, द्वेष भगाडो रे, ५
चाडी चुगलीनी रीत, नठारी जाणी रे.
कदी जावुं नहि ते पंथ, सुबुद्धि आणी रे. ६
सासरीआमां संप, अधिको राखो रे.
तो पामी पूरण जंप, लीयो सुख लाखो रे, ७
सासु नणंदीपर रीस, कदी ना लावो रे,
मा व्हेन समां गणी तेह, प्रेम जमावो रे. ८
महीयरनी मोटाई, मनमां न धरवी रे,
निज घर वर जाणी पूर्ण, प्रीति त्यां करवी रे. ९
सौ समजणनो ए सार, सद्गुणी थावुं रे,
त्रण कुळनुं वधारी मान, प्रभुपद गावुं रे. १०

स्त्री कर्तव्य.

पद ३६. ("सत्य ज्ञाननी ए लय).

आर्य सुज्ञ महिलाओ, प्रेमे नीति धर्म विचारो,
चाली तेज सुपंथे, मानिनी पदनुं मान वधारो. टेक.
पूर्व तणी महासतीओ केरी, राखो रुडी रीत जो,
एज नियममां क्रमथी वाधो, प्रीति आणी नीत जो,
सत्य सुखनो ए ओवारो, ज्ञान करे सुधरे जन्मारो,
ज्ञान वारिथी तृषा निवारो. सुज्ञ० १
ए सुख लेवा आ वैभवने, तजवा नथी लव लेश जो,
जे छे ते तेम भोगवी लईने, मनने करवुं वेशजो,

निज पति प्रति प्रीति विस्तारो, तेज ईश लही मन त्यां ठारो,
मळशे एथी सुफळ हजारो सुज्ञ० २
माता पदने धारण करीने, करजो तेने सार्थ जो,
फलद भूमिमां बी वावेथी, सरशे सघळा अर्थ जो,
प्रजा प्रतिना धर्म संभारो, समीप बेसाडी बोध दो सारो,
निर्मळ हृदये थाशे प्रसारो. सुज्ञ० ३
आ भवमां सत्कीर्ति मेळव-वानी कुंची एह जो,
ते जो हस्ते आवी चढी तो, उघडे सुखनां गेह जो,
शील संतोष दया उर धारो, शोक मोहने करवो अकारो,
हृदय करी सद्गुणनां क्यारो सुज्ञ० ४

देशोन्नति विषे.

पद ३६. (" शुं नटवर वसंत, " ए लय.)

हे आर्य भगिनी ! आ सुवाणी शुणो,
वाणी शुणी रे सद्य सुफळो लणो. हे आर्य० टेक
धारी दीलमां हांशने, करोनी रूडां काम,
नेक निष्ठार्थी चालवा, जगमां राखो हाम.
हाम धैर्यथी काम सर्व सद्य सुधरे,
करतां परोपकार शुं रे कणो. हे आर्य० १
पूर्वतणी महिलातणा, अद्भुत जोइ जीवन,
ते कृति आजे आदरी, सफळ करो आ तन.
अमेरिका ने युरोपमां, पण तेवी रे,
स्त्री जाति करे छे काम, विचारो केवी रे.
क्षणिक सुखद आ भोगमां, ना धारे ते प्रेम,
परार्थ परमार्थे वही, निभावे मन नेम.
स्वजात काज केवी दाझ ए तो वावरे,
जोइ दृष्टांत दुःख देशनां हणो,
देशनां हणो, दुःखद, वेषनां हणो. हे आर्य० २

जुओ वळी जापानमां, केवो छे त्यां संप,
तेनी आबादी लई आजे पाम्या झंप.
निज स्वार्थ करीने दूर, परार्थे फरतीरे,
स्वभोगे अल्प पदार्थ, मळ्येथी ठरती रे.
उपरना आडंबरो, निश्चे ज्यारे तजाय,
फेशन लेशन उलटां, मुकेथी सुख थाय,
भाळ्यो ए लाभ तोए नेत्रो न उघडे,
निकट वसीने निज स्थान ना खणो,
स्थान ना खणो, सुखद, स्थान ना खणो. हे आर्य० ३

रूडो बोध लई हवे, ठारो दुःखी जन,
अंतरनी दाझो धरी, खरचो तन मन धन.
सेवीने ए सुविचार, आळस हणजो रे,
स्वपरना सुखने काज, सुविद्या भणजो रे.
उदार वृत्ति राखीने, चलवो निज व्यवहार,
समयोचित मति केळवी ना पडवा दो कार,
शुभ कृतिये ज्यां त्यां सुख सामुं आवतुं.
निश्चय धारी भावि लाभने चणो,
लाभने चणो, बेनो लाभने चणो. हे आर्य० ४

पतिव्रत पालवा विषे.

पद ३७. राग पुनम चांदनीनो.

सुख चाहो तो व्हेनो, पतिपर प्रेम वधारजोरे;
सत्वर मळशे जगमां श्रीगुरु इष्ट कृपाय,
यशी जगराय, मेळवी स्हाय, दुःख निवारजो रे.
पति आज्ञामां रहीने, निजवृत्तिन ठारजोरे;
थातां प्रातःकाळे प्रेमे पडीए पाय. सुख० १

सती स्त्रीओना वर्तने, वहेवुं आ जगमांह्य;
स्वर्ग भूमि निज गृह विषे, लही ना भ्रमवुं क्यांय.

स्वस्थाने स्थिर थइ पति प्रभुना, गुण उच्चारजो रे;
जेथी एक ज जन्मे संसृतिसिंधु तराय. सुख० २

सावित्री दमयंती ने, सति सुलोचना नार;
चुडालाए बहु श्रमे, तार्यो निज भरतार.

तेथी कृतिथी जगमां निज, कुळने उद्धारजो रे;
अद्यापि पण तेना अमर नाम गवाय. सुख० ३

शियळ व्रतने पाळवुं, पति परमेश समान,
तन मन अर्पो नाथने, ना धारो अभिमान.

निज वडीलोनी आज्ञा, पाळी शुभार्थो सारजो रे;
क्षणभंगुर आ भवमां कीर्ति रुद्य पमाय. सुख० ४

व्रत उपवास कर्याथकी, श्रेष्ठ गति ना थाय;
निज भर्त्तांना यजनथी, उत्तम स्थान पमाय.

रामराज्यनां सुख समा, निज वरनां सुख विचारजो रे;
यथाप्राप्ते मग्न रहेथी, क्लेश कदी ना थाय. सुख० ५

कुटीला स्त्रीओ भोगवे, भले झाझेरूं सुख;
ए सुखथी अदकुं गणो, सत्ये मळतुं दुःख.

अगणित कष्ट पडे पण पति, भक्ति न विसारजो रे;
'धर्मे जय' थाशे एम शास्त्र विषे ज गवाय. सुख० ६

स्वतंत्रपणुं ना धारवुं, स्त्रीए कदी जगमांह्य;
आधीन रही निज नाथने, भजो सदा जगराय.

सत्संग विचरी दुःखदायक, वृत्ति सुधारजो रे;
दुर्जन संगथी अतिशय भय धारो मनमांह्य. सुख० ७

स्वधर्मना सेवन थकी, अंते हित ज थाय;
प्रभु मळे ने दुःख टळे जनम मरण भय जाय.

यावत् जीवन तावत्, सुगुणे तन शृंगारजो रे;
शांति सदने वसतां चित्त कदी न चुंथाय. सुख० ८

कुदरतनी कळा.

पद ३८. गझल.

जगे जोयुं विचारीने, प्रभुमां प्रेम वधारीने,
हृदयमां ज्ञान प्रसारीने, लीये सुख बुद्धि ठारीने. १
जहिं तहिं एकने भाळुं, चिदंर्शी ज्ञान रूपाळुं,
मति तेमां रहे ज्यारे, न भाळुं अन्य तेवारे. २
पशु पक्षे करूं दृष्टि, अवनवी निरखुं सृष्टि,
जुदा वर्ण ने जुदी छे कृति, करे चेष्टा वळी ते अति. ३
वळी प्रेरुं वृक्षमां वृत्ति. प्रभुनी शी आ चमत्कृति,
प्रचंड भानु अति भासे, कुंणा अंकुर ना त्रासे. ४
अति सूक्ष्म पुष्पने जोउं, प्रभु सत्ता विषे मोहुं,
कळी ना लेश करमाती, जीवन संगे रहे माती. ५
रविथी स्वल्प ना डरती, द्विगुण वेगे खील्यां करती,
कदी कोई चुंटी लेतां, क्षणिकमां पुष्प करमातां. ६
चलावे ए विभु विण को, कृत्रिममां वास देशे को,
उपरनो भास तो आवे, तथापि रम्यता नावे. ७
जीवो शुं मोहमां फसता, प्रभु शुं, शुं करी कसता,
कहां ईश ने कहां जीवो, कहां सूर्य ने कहां दीवो. ८
नहि तुल्यता कदी थाशे, विचारे भेद समजाशे,
अदलमां अहंने नांखी, थती उरमां प्रभु झांखी. ९
उरे ने ब्हार ते ते छे. नथी भिन्न साक्षी ता ए छे,
शमी जावुं प्रभु मांहिं, पछी भय भेद तो नाहि. १०

जीवने शीखामण.

पद ३९. प्राणीआ भजी लेने कीरतार ए लय.

आहा अल्प जीवनने काज, झघडो मांड्यो छे शो आज. टेक
लढी वढीने शुं लई जाबुं तेनो करवो विचार,
विचार कर्या पछी सुख भासे तो, खावी ना कदी हार. आहा०

विरोधी थइने प्रीत घटाडी वधार्युं भूडुं वेर,
निज परना अंतरने बाळ्युं, जेथी वर्त्यो केर. आहा०

मोढुं चढाव्युं ने नाक फुलाव्युं, वाणीए मार्यां बाण,
तपास करजो वळतां एमां, थई छे कोने हाण. आहा०

मारुं मारुं करीने संच्युं, आप्युं न कोने कांइ,
एमांनुं नव आवे संगे, बुद्धि क्यां वेचाइ. आहा०

सज्जन तो हारी छुटे छे, कांजे तेने विवेक,
दयातणा ए पात्र गणायां, अज्ञाने ग्रास्यां छेक, आहा०

कर्मतणा फळ अहिं भोगववां, त्यां शुं करवो उपाय
माटे जेम तेम वेठी लइने, यजवा छे जगराय आहा०

आ नव करशो ते नव करशो, एम वदी दे त्रास.
भक्ति करतां भंग पडावे, टाळे उर उल्लास. आहा०

परमेश्वरनी भक्तिमां शुं, लाल लगाडो मन.
भक्ते तो अर्पी दीधां छ ईशने तन मन धन आहा०

सबंध समजी लीधो हावे, नथी आ जगमां कोय.
दृढता राखी ईश भजे तो, अंत संगी होय. आहा०

मौन धरीने सहेवुं सर्वे, सोंपी ईशने न्याय,
बुद्धि सारी दो परमात्मा, जेथी दुःख संखाय. आहा०

अंत वचन हु कहुं छुं प्रेमे. विरोधनु शुं काम,
हळी मळी रहेतां शांति थाये, माटे त्यजजो तमाम. आहा०

जगत्पिता सउने समता दो, छे सउ आपनां बाल,
समत्व भाव अंतरमां अर्पो, कृपा करी दयाल. आहा०

मनने पुष्पसम कोमळता लाववा बोधवचन.

पद ४०. ('ओ रघुवरजी ए लय'

हे मन तारे, कुसुम समी रीत राखी जगमां चालवुं,
शीर दुःख धारे, भवरणमां आनंद ग्रहीने म्हालवुं. टेक

तुं पुष्प प्रति दृष्टि करजे, सद्गुण तेना तुं उर भरजे,
दृढ निश्चय धारीने तरजे. हे मन० १
जोने दूरथी पण सुवास दीये, जन निरखी सत्वर चुंटी लीये,
दुःख थाय तथापि नाहि बीये. हे मन० २
चोळे तो तेनो नाश थतो, पण करथी वास न दूर जतो,
एवो दुर्लभ गुण तुं करजे छतो हे मन० ३
तुं पुष्प समुं थईने रहेजे, अवगुण ना कोईना उर लेजे,
सर्वे स्थळे सउने सुख देजे. हे मन० ४
जेम पुष्पथी परने सुख थाये, आर्तो पण मनमां हरखाये,
करे पुष्प पेठे तो तरी जाये. हे मन० ५
कनडे पण तेने सुख देवुं, तुं आजथी व्रत लेने एवुं;
दुःख लागे मन मारी रहेवुं. हे मन० ६
तत्त्वदृष्टे दुःखनुं नाम नहि, सुख पण ना शोध्युं जडतुं अहिं,
शीद झुरी मरे ममत्व ग्रही, हे मन० ७
जो प्रेम वासना दग्ध करे, तो सत्वर तुं सुखमांहि ठरे,
एज प्रेमे प्रभुपद निश्चे वरे. हे मन० ८

कर्मने मननो संवाद.

पद ४१.

कर्म ने मननो रे, विवाद, आ कर्म ने मननो
मतिना अनुभवनो रे, विवाद, आ कर्म ने मननो.
दोरे कर्म विषयपथे ने मन जाये प्रभु मांह्य,
उभय तणा आकर्षणेथी, जीव अति अटवाय. विवाद. १
कर्मो फळ उपजावीने, आपे विध विध भोग,
क्षणे सुखो ने दुःख क्षणे, क्षणे आपे तनुमां रोग विवाद. २
मनने मळवुं हरि पदे, करे तेना उपाय,
पण कर्मो पूर्वे तणां तेमां, विक्षेप करतां सदाय. विवाद. ३

योग साधना साधवा, धारे मन उमंग,
निग्रह करे सउ वृत्तिनो, पण कर्म आवी कर भंग विवाद. ४
वळी वळी शुभ कर्मो करी, करे दुष्कमो नाश,
पण ए कोश न खुटतो. तेथी थाय छे मनडुं उदास विवाद. ५
मनने मोटी आश छे, करी यत्नो जितुं जंग,
देवस्थान मळ्युं मुने, त्यारे पाको चढावुं रंग. विवाद. ६
देह आ देवस्थान छे, मन मुने अनुकूल,
साधन साधुं होंशथी, पण विक्षेप कर कर्म शूल. विवाद. ७
कंटक पडीआ पंथमां, हरिना द्वारे अमित,
पदे पदे प्रभु वागता, तेथी दुःख हु पामुं खचीत. विवाद. ८
मनना यत्ने आवीओ, शुभ पुरुषार्थो वाय,
कंटक सर्व उडी गया, हावे सरल सुपंथ देखाय. विवाद. ९
सत्ता स्थापी मनतणी, कर्म कीधां पदभ्रष्ट,
अखिलेश्वरने ओळख्या, सर्वे दुःख थयां हवे नष्ट. विवाद. १०
छोने कर्मो फळ दिये, मारे एमां शुं काम,
हुं मारे मार्गे वही व्हालो थइश अन्ते निष्काम. विवाद. ११

श्रीकृष्णनी आरति.

पद ४२. आरति.

जयदेव जयदेव, जयलक्ष्मी स्वामी (२)
भक्ततणा प्रतिपालक (२) जय जय बहुनामी. जय०

गरुडारूढा नाथ, दैत्यो दळनारा (२)
सुरनी सहाय करीने (२) जगमां वळनारा जय०

गोकुळमां गौचारी, लीला अति कीधी (२)
असुरदळ संहारी (२) वाट कीधी सीधी. जय०

द्रौपदीने चीर, नवसें नवाणुं (२)
भरी सभामां आप्यां (२) ए सौए जाण्युं. जय०

विदुर वनिता प्रेम, हरिए पूर जाण्यो (२)
कदळीफळनी छाले (२) स्वाद अति माण्यो. जय०
उच्छिष्ट भीलण केरां, बदरीफळ खाधां. (२)
उंच नीचना हरिने (२) नाहि पडे बांधा जय०
एवा दीनदयाळ, गुण ते शुं गणीए (२)
मात्र नमावी शिरने (२) आप स्तुति भणीए. जय०

विरक्त स्त्रीओ माटे.

प्रभुप्रार्थना.

पद ४३. ('सुंदर शामलीया' ए लय.)

प्रभु दुःख दूर करो, वळी वळी विनवुं स्वामी,
उरमां शांति भरो, भीडभंजन आप अनामी. प्रभु० टेक
मंद मतिना दोष विसारो, आर्त हृदयना प्रलाप स्वीकारो,
बगडतो प्रभु मुज जन्म सुधारो, दाखवी भवसागरनो आरो,
करो उर नाथ अकामी प्रभु० १
मागी करीने संपत्ति आणी, मूढ मति ना संघरो जाणी,
विलपुं हावे क्लेशने माणी, नाथ दया करो स्थिति पीछाणी,
दीयो सुख हे मोक्षधामी ! प्रभु० २
वृत्तिसंयम यत्ने जाण्यो, महत् प्रयत्ने अनुभव माण्यो,
दुर्लक्ष्य आत्मा उर पीछाण्यो, प्रेम प्रसारी निज गृह आण्यो,
शमुं पदमां सुख पामी. प्रभु० ३
प्रमादवश थई सुखने खोयुं, सुरतरुनुं बीज उखरे बोयुं,
ना फळता मुज मनडुं रोयु, पाछुं वळीने कदी नहि जोयुं,
तेथी पडी गई खामी. प्रभु ४
राजस वृत्तिनी ए एधाणी, दुःख व्हारे छे जोई जाणी,
पण ना लेती सत्व पीछाणी, प्रभुमां भळ हवे भगिनी शाणी,
हरि हरो ज्ञाननी खामी. प्रभु० ५

नष्ट संपत्ति पुनः प्रभु आपो, वृत्तिसंयम स्थलमां स्थापो,
उपाधि उरथी सद्य उथापो, प्रभु हरो मुज उरना तापो,
दृढ करो रहुं पद जामी, प्रभु० ६
बहिर् भले विधविध कृति भाळुं, अंतर ध्येय जणाये रुपाळुं,
बळ दो एवुं दीन दयाळु, साधने रत रही दहुं मन काळुं,
दाबो मनने डामी. प्रभु० ७
समता शांति प्रियतम मारा, गुणो थई रहे ना कदी न्यारा,
अर्पो ते मुजने प्रभु प्यारा, कृपावृष्टिनी याचुं धारा,
संतत शिरने नामी प्रभु० ८

लक्षणावृत्ति प्रति अन्य वृत्तिनी याचना.

पद ४४. (कामण दीसे छे. ए लय.)

सुरता सजनी क्यारे श्रीहरि मेळावशोरे, चित्त हेळावशोरे, सुरता.
सजनी तारो संग करूं छुं, तुज प्रति झाझो नेह धरूं छुं,
मोळा दुधमां सक्कर क्यारे सखी भेळावशो रे. सुरता० १
चित्रलहा सम सखी तुं मारे, मळव श्रीहरि आ जन्मारे,
प्रिय वेनी मुजने क्यां लगी तुं टटळावशो रे. सुरता० २
मारुं दुःख तुं केम न जाणे, दया केम अंतर ना आणे,
व्हाली नमीने मागुं प्रिय बतलावशो रे. सुरता० ३
आत्मविरह अतिशय साले. नयन विषे चोधारा चाले,
अतुल दुःख आ क्यां लगी. सहन करावशो रे. सुरता० ४
उपर नीचे दृष्टि नांखु, श्रीमुख तदपि क्यांहि न झांखुं.
क्यां लगी मुजने नाथ ते आम भटकावशो रे. सुरता० ५
दयाळु एने जग जन कहे छे. ते प्रभु हजी केम दूर रहे छे,
शुं न्यूनता भाळी विरहे प्राण पतावशो रे. सुरता० ६
दृश्य सुखने गणती खारुं, एक पतिमुख इच्छुं चारुं,
नयन फटारी रहुं ए सन्मुख आवशो रे. सुरता० ७
दिव्य मंदिरमां नाथ विराजे, अनुपम त्यां वाजित्रो वाजे,
त्यां मुजने लई जइ प्रियतमने वरावशो रे. सुरता० ८

भक्तनी स्थिति.

पद ४५. ('छोडयुं छे कुटुंब' ए लय.)

थई छुं अकारी सर्वे स्थळमां रे, प्रेमथी,
तमतणा, प्रभु, तमतणा, थई छुं. टेक.
भ्रातने तजीआ में तो, भगिनीने त्यागी,
मात पिताना ना'वी वळमां रे, प्रेमथी, तम० १
धन अने धाम तजी, चामतणी प्रीत तजी,
चित्त चोटाडयुं छे अचळमां रे, नेमथी. तम० २
ज्यां त्यां अपमान ग्रहुं, मेणांओ झाझां सहुं,
तदपि ना भळती ए खळमां रे, प्रेमथी. तम० ३
ठाम न ठरवानो, सुखने वरवानो,
आप बेली छो भवानलमां रे, नेमथी. तम० ४
याचुं छुं आज प्रभु, करशो न दूर विभु,
डुबवा न देशो विषयजळमां रे, प्रेमथी. तम० ५

विधवानी स्थिति.

पद ४६. ओधवजीनो लय.

दुःखद स्थिति विधवानी जगमां छे सखी,
तेमां दुःखतम महिअरीयामां वास जो,
अनुभवथी भोगवीए सजनी आपणे:
मरणलगी सहेवो छे वे'नी त्रास जो. दुःखद० टेक
हाथ ग्रहीने छोडी चाल्या आ जगे,
पछी संबंधी को ना साचु होय जो,
जे जे मळे ते स्वार्थ चहीने पूछतां,
एक हरि विण आपणुं अहिं ना कोय जो. दुःखद० १
ए स्थिति अंतलगी सहेवी छे बेनडी,
माटे ग्रहेवो एमांथी पण सार जो,

पुनः न आवुं दुःख कदीए सांपडे,
तने माटे करवो शुद्ध विचार जो. दुःखद० २
आपणे पण स्थिर रहेवुं नथी आ विश्वमां,
शुद्ध कमाणी करीए सत्वर बे'न जो,
सुख दुःख सर्वे वारा फरती आवतां,
दुःख सह्या पछी निश्चे मळशे चेन जो दुःखद० ३
दुःखनी वृष्टि छोने पडे शिर सामटी,
प्रभु कृपारूप छत्र विराजे शिश जो,
उपरथी अडकीने सउ चाल्युं जशे,
परिणामे मळशे त्राता जगदीश जो. दुःखद० ४

अहंता त्यजवा विषे.

पद ४७. गीति.

अहंपणुं दे छोडी, शुं समजी तुं अहं अति सेवे,
जोने विचारी हावे. अहं धर्याथी दुःख सह्यां देवे,
तपास करजे तनमां, शने तुं तो अहं कही वळगे,
विलाई जाय विचारे, विचार विनाना जनो सदा सळगे.
पंचभूतना तनने, पोतानु गणीने दुःखी थाये,
भाडानुं घर तारूं, समजे तो सघळी भावट जाये.
एक दिवस तजी जावुं,आ धन धाम सकळ अहिंआं छांडी,
कोइ न संगे चाले, जाणे पण तें शुं प्रीत ते मांडी.
अहंमम टाळी मन तुं, एक प्रभुनुं ध्यान सदा धरजे,
ते रुप हृदये न्याळी, हुंपणुं अर्पी सुखी थई फरजे.

तत्त्वाभ्यासमां रमण करवा जीवने बोध.

पद ४८. चोपाई.

तत्त्वाभ्यासे विचरजे जीव, निश्चे मळशे तुंने पथी शिव,
अन्याभ्यासे न विचरीश वीर. राखजे उर झाझेरी धीर.

तनुमां स्थिर थई तुं जांजे, शुद्ध विचारे संशय खोजे,
आण तारा अव्ययनुं भान, आणी भान ग्रहे झट ज्ञान.
कोण एमां स्वतंत्र कहावे, तेने ओळखजे शुद्ध भावे,
पांचे इंद्रि सेवक छे तारी, तेतो सेवा करे छे भारी.
बीजी पांच पदार्थने जाणे, तेथी • मोज घणी तुं माणे,
दशमां नथी तारुं एक, भिन्न थावाने करजे विवेक.
एने त्यागीने आगळ चाल, मन देवनो मारग झाल,
एनी आण दशो दिश फरके, बळीआ पण तेथी थरके.
धैर्य धरीने युद्धे चढजे, कळ सार्धी ते साथे वढजे,
नथी एनामां झाझुं जोर, मात्र उपरनुं छे तोर.
तोर टाळीने करजे केद, कांजे भाविमां थाशे अभेद,
पछी बुद्धिना बलने हणजे, साचा सुखने अंते लणजे.
अहंवृत्तिने जोजे विचारी, जेणे भेद पाड्यो अति भारी,
तेने मूळमांथी छेदी नांख. एक आत्मस्वरुपने झांख.
ते शुं एक थईने रमजे, अन्य संगे कदी ना भ्रमजे,
सौ साधननुं फळ एह, तेने पाम्याथी थाशो विदेह.
अन्य कोई नथी दशदिश, माणे एवुं मळे जगदीश,
एज तत्त्व न्याळी भरपूर, महासुखने माणजे ऊर.

जीवने शीखामण.

पद ४९. प्रभात.

हे भला जीव तुं मन तणा संगथी, आज दारुण दुःख सीदाये.
प्रथम ना भान राख्युं अल्या तो हवे, हावे पोकारथी शुंज थाये. १
बी भूडां वावीआं वृक्ष प्रौढां थयां, फळ हवे चाखतां केम हारे,
नवनवा स्वादने भक्षे जो प्रेमथी, कर्मनो अंत भाळे तदा रे. २
जगतूना वृक्षने तेज जाति फळो, आवतां सर्व देखे खरे रे,
अन्य जाति थकी अन्य ना उपजतां, एज सिद्धान्त साचो ठरे रे. ३
पण नवुं भाळीउं कर्मना वृक्षने, भिन्न जाति फळो आवतां रे,
दिवस उगे जदा वृक्ष पाके तदा, न्याळी ते त्रास उर लावतां रे. ४

आज ते काल नहि काल ते परम नहि, एम विध विध फळो भोगवेरे,
धार्यु तारुं नहि थाय ओ जीवडा, तेथी तुं दुःख सदा जोगवे रे. ५
आम्र फळ वृक्षने भाळीने फुलतो, पण अल्या जाणजे ए जवानुं,
ए पछी दुष्फळ लटकतुं देखुं हुं, तो तने सुख क्यांथी थवानुं. ६
माटे तुं चेतीने सुखनी लालसा, मुकीने ईशनुं ध्यान धरजे,
कर्मथी जे मळे तेहमां राचीने, शांतिथी रही सदा दुःख हरजे. ७
सुख ने दुःख ए सर्व अनित्य छे, तेहने मेळवी शुं करे रे,
नित्य परब्रह्मने अंतरे माणशे, तोज तुं सत्य सुखथी फरे रे. ८

श्रीमंतनी स्थिति.

पद ५०. काफी.

धनना धणी कहावी रे, मोटमना महेले ठरो,
पण ना बुद्धि लावी रे, परोपकारी काम करो.
निज प्रजाने रक्षे सर्वे- एमां ना मोटुं काम-
पशु पक्षी पण करतां- ते तो जोइए ठामो ठाम-
विचारोनी मनमां रे- मनुष्यनो धर्म खरो. धनना. २
रूडी भूंडी प्रजा तथापि- तेने अर्पो भाई-
परार्थे एक पाइ न छुटे- मारो शुं मुखे बडाई-
सामे को ना बोलेरे, पण अपकीर्ति वरो. धनना. २
ब्रह्मार्पण मुखे सहेलुं- पण करवुं छे मुश्केल-
प्रेमे पुत्रार्पण करी नाखो- ब्रह्मार्पणनी टेल-
ब्रह्म नथी भोळो रे- रखे भरमे भुली फरो. धनना. ३
शिवोहं सोहं वदने- राखी मनमां धननुं ध्यान-
लक्षपतिनुं नाम धरावी, शुं धारो अभिमान-
ए तो ना तमारूं रे- मजुरीनो मात्र मरो. धनना. ४
केवे मार्गे धन वपराशे- तेनो करजो विचार-
जो आ क्षणथी नहि चेतो तो, निश्चे पाम्या हार-
जग छोडी जाशोरे- त्यारे नहि सुख चरो. धनना. ५

हरि भजवाने अडग रहेवुं.

पद ५१ काफी.

हरिजन थातां रे- जग दुःख सहेवां पडे.
भक्तिने मार्गे वहेतां रे- ज्यां त्यां दुष्ट आवी नडे.
हीरा रत्ननी परीक्षा करता- झवेरीओ जगमांह्य-
मनुष्य रत्ननी परीक्षा करवा- कोइ न भाळुं आंह्य-
तेथी विघ्नो आवे रे- दीन जीवो दुःखे सडे. हरि० १
मन माने मार्गे सउ लोको- विचरे सारी पेर-
अनर्थकर होय तथापि- तेने कोइ न कहेतुं कर-
एवानी संगे रहेतांरे- शान्ति केम जीवने जडे. हरि० २
दुःखथी त्रासी कोइक जीवे- लीधो भक्तिनो पंथ-
सगां संबंधी दमतां तेने- वगोवी सघळा ग्रंथ-
सीधी वाटे हींडे रे- तोए पण नित्य नडे. हरि० ३
दृढ भक्तिनी छाप पडी ते- हावे केम भुसाय-
करवुं होय ते करजो आजे- जेथी सुख तमोने थाय-
प्रभुगुण ना भुलुं रे- जे मारे हृदे आवी अडे. हरि० ४
प्रीत तमारी परखी पूरी- न्याय विनानुं राज-
अंधारे अटवाई मरी पण, सार्यां न मारां काज-
तेथी ममता मुकीरे- बाझी हवे सुखने थडे. हरि० ५

व्यवहारलुब्ध प्राणीनी स्थिति.

पद ५२. काफी.

राजस वृत्तिवाळां रे- गृह काम नित्य करे-
न विरामे तेनार्था रे- हरी फरी चित्त त्यां ठरे. टेक
क्षण पण पग वाळी ना बेसे- फरतां सारो दिन-
गृहनां कार्यो करे उमंगे- चित्त वृत्ति करी लीन-
एक पछी बीजुं रे- शोधी तेमां सद्य सरे. राजस० १
आश्रित जनने भेळे तेमां- न ठरवा दे क्षण एक-

सात्विक जनने रुचे नहि तो- क्रोधकरी कहे छेक-
आम शुं करो छो रे- प्रजा पृथी दुःखे मरे राजस० २
परमेश्वरने भजवानु तो जोगीनुं छे काम-
दुःखी थावा ए शुं करवुं- माटे तजी दो तमाम-
वेवार कोण करशे रे- तमे तो माळा लीधीअरे राजस० ३
सज्जनने मन आश्चर्य थातुं - शुं आनो उमंग-
एज उमंगे हरि भजे तो- जीति जाये आ जंग-
पार पामी जगनो रे- प्रेमे हरिहरने वरे. राजस० ४

व्यवहारमांथी विराम लेवा वृत्तिने बोध.

पद ५३. (" थाक्यो पूरो हावां " ए लय)

घणां कर्यां ते कामो हावां, ईश स्मरी ले,
ईश स्मरी ले, सजनी, कमाणी करी ले. : टेक
आ जन्मे तो घणां थयां ने, पूर्व तणो नहि पार,
गोथां खाधां सर्वे स्थळमां, पण ना चेती गमार,
विचार करीने तेनो निवृत्ति जरी ले. घणां० १
अफळाई मरे तुं संबंधी काजे, त्यागी तारो स्वार्थ,
तुं जाणे हुं परार्थ करुं छुं, पण ए सघळुं व्यर्थ,
समज आणी हृदये, हवे तुं सरी ले. घणां २
विटंबणाओ वेठी तेनां, फळ मळ्यां जे आज,
कोणे दीधि शीरपाव साडी, शीदने आवे वाज,
माटे प्रवृत्ति त्यागी, सुखमां ठरी ले. घणां ३
तोला करजे उभय पक्षनी, शेमां सुख अधिक,
योग्य गणी त्यां सद्य ठरजे, छोडी सघळी बीक,
निडर थइने हृदयपद्ममां, इष्टने वरी ले. घणां० ४
प्रपंच रचने मुक व्हेली, शाणी सुती बहेन,
एक हरिने जो भजे तो- वळशे तुजने चेन,
निकट निहाळी श्रीहरिने बाथ भरीले. घणां० ५

साधन साधवाने उत्साह धारवा विषे.

पद ५४. (शुं साध्युं भवमां आवी. ए लय.)

साधन साधी सिद्ध थवाने, मन तुं होंश आति धरजे,
हर्षने धरजे, प्रमाद हरजे, सत्क्रियामां सरजे,
ज्ञाननी गरजे, गुरुपद नमजे, गम लइ सिंधु तरजे. साधन० १
जो आ समये समजे नहि तो, शुभनी आशा त्यजजे,
मोहमां रमजे, दुःखो खमजे, त्रासी नित्य ककळजे. साधन० २
जो संसृतिदुःख वसमु लाग्युं, तो तु त्यांथी खसजे,
इष्ट गुरुनो बोध स्मरीने, हृदयपद्ममां वसजे. साधन० ३
मनहर वाटिका मानवरूपी, मळ्यानुं सार्थक करजे,
ज्यां त्यांथी सुवास लईने, निर्मळता उर भरजे. साधन० ४
देह पडे तो भले पडे पण, ईप्सित फलने लणजे,
ते फल लेवा महान् कष्टे, हृदय भूमिने खणजे. साधन० ५
आरंभे दुःख अधिकुं आवे, तो पण कदी न डरजे,
विघ्न पडे तेम द्विगुण साधने. सर्व करण लई सरजे. साधन० ६
साधन साधी साधु संज्ञा, पामी वीर विरमजे,
समत्वभावे जहिं तहिं विचरी, नृहरि प्रभुने गमजे. साधन० ७

वृत्तिओनी अंतरात्माप्रति याचना.

पद ५५.

दासी आपनी हुं सत्य त्रणे काल, मारा त्राता, काढो न आंगणाथी बहार,
आप त्यागथी हुं थईछुं बेहाल, मारा त्राता, शुणजो हवे तो पोकार.
आप वियोगे नाथ बावरी बनुं, [टेक.
कोई स्थळे सुखनुं न देखुं अणुं,

होवे सही न शकुं हुं लगार, मारा त्राता. काढो० १
आपथी छुटीने प्रेम जगमां वळयो,
देखी दुःख जीव नित्य थाय छे बळ्यो,
वहे नेत्रेथी अश्रु चोधार, मारा त्राता. शुणजो० २
पूर्व कर्म दोष हजी ना छुटता,
सद्गुण धन अरि लूंटी जता,
भीखारण बनी भटकुं संसार, मारा त्राता. काढो० ३
खान पान गान तान कंई ना गमे,
दान ध्यान ज्ञानमां मनडुं रमे,
ए ईप्सित दो विश्वाधार, मारा त्राता. शुणजो० ४
परम दयाळु प्रभु आप छो जगे,
दया वावरवा रहो माहरी वगे,
अंतर साथथी हुं थई छुं बेजार, मारा त्राता. काढो० ५
नोधाराधार मने गृहमां पूरो,
बाह्य संचार वासनानो करी चूरो,
करी केद करो वृत्ति एक तार, मारा त्राता. शुणजो० ६

शालिनी.

पद ५६.

प्रेमे आवो, नाथजी आज उरे,
लागुं पाये, ना वहुं प्रेम पूरे,
दाता साचा, विश्वमां आप भाळी,
त्यागी माया, हुं रहुं शीश ढाळी.
याचुं स्वामी, चित्त विक्षेप टाळो,
मोहे वेंता, जीवने सद्य भाळो.
रूडी क्रिया, साधतां साह्य थाजो,
ते ते वेळा, चाहीने आप धाजो.

नीति विषे.

पद ५७ गझल.

स्त्रीए सद्गुणने सजवा, प्रभुने प्रेमथी भजवा,
नीतिने धर्म धारीने, जगे व्हेवुं विचारीने.
विकट धर्मो स्त्रीना जगमां, रहो ते पाळवा वगमां,
उभय गृहमां सुखे ठरवा, लहो धर्मो प्रीति वरवा.
पदार्थो सर्व वही जाशे, गुणी स्त्रीओ सुखी थाशे,
कुसंपे क्लेश आवे छे, उभयना उर तावे छे.
त्यजो सर्वे मलिन रीति, सदा सेवो रुडी नीति,
जगत्नो क्रम जे जाणे, समज ते उरमां आणे.
गति लेण देणथी थाती, जीवोथी ते न परखाती,
पोताना भाग्यनुं जे छे, गमे त्यांथी ते ते ले छे.
न तेने लेश रोकातुं, लहे उर ते सुखी थातुं,
तजी द्वेषो गुणो ग्रहेवा, मरी जइने सुखे व्हेवा.

इद्रवज्रा.

पद ५८.

तीर्थो वस्यां छे प्रभुपाद मांही,
ए त्यागी निश्चे नव जावुं कांही.
ज्या जाउं त्यां तो नव अन्य भाळुं,
सर्वे स्थळे इष्ट स्वरूप न्याळुं.

मनने शिक्षावचन.

पद ५९. गीति.

सुख नथी जन संगे, हेमन ! शीदने मिथ्या तुं धातुं;
सेव विचार अभंगे, एकाकीमां मग्न अति था तुं.

मिथ्या प्रेम वधारी, शाने काजे क्लेश सहे वीरा;
ए कंइ होय न तारुं, माटे त्यागी समज हवे धीरा.
उलट आणी स्मरतुं, पण ते तुजने तेम गणे नांहि;
तो तुं दुःखमां जामे, ए शुं छाजतुं विचारनी आंहि.
प्राणी पदार्थ प्रतिनो, भाव उठाडी दे हावे विनवुं;
भाव हरिमां लावी, मेळव हृदये ते थकी ज्ञान नवुं.
शुं हजी दुःखनी न्यूनता, रही छे के तुं प्रेम वधारे छे;
मूर्ख न था हे मनवा, जगजन ईप्सित अर्थ न सारे छे.
ज्यां ज्यां दृष्टि करशे, त्यां त्यां सर्व स्वार्थे आवे छे;
स्वार्थ समाप्त थयेथी, तुं ते पण ना कोने भावे छे.

शालिनी.

पद ६०.

आजे प्रेमे, आपने शीश नामुं,
भक्ति भावे, सेवीने दुःख वामुं;
साची देवी, साह्य थाओ हवे रे,
अज्ञानी आ, जीव तो शुं कवेरे.— १
जेनी सत्ता, विश्वमां सर्व माने,
ते राज्ञीना, गुण शुं गाउं गाने,
छद्मे तंत्रे, सर्व जीवो तणाता,
भाळी ते ना, शोकथी तो हणाता.— २
तेनाथी तो, कोक भक्तो बचे छे,
बाकी सर्वे, जीव पापे पचे छे.
ते दोरेथी, मात छोडो सदा रे,
याचुं एवुं, टाळजो आपदा रे.
स्तुति मारी, मात ने तात धारो,
आशा सारी, पूरवाने पधारो.
सर्वे कुडी, कामना कापीने रे,
रे'जो उरे, आश्रयो आपीने रे.

वैस्वदेवि.

पद ६१.

साचे दीलेथी, प्रभुना पाय झालो,
वामी दोषोने, मुक्तिने पंथ चालो.
ए तो रे आवे, अंतमां काम साथे,
बीजां सर्वे रे, दुःखनो भार माथे.

पद ६२.

मंदाक्रांता.

रे रे प्राणी जनमी जगमां, इंद्रिने शुं लडावो,
भोगे राची विविध विषये, बुद्धिने कां सडावो,
दुःखो बाळे तदपि मनने, भक्ति पंथे न ताणो,
शास्त्रो केरां सुखद वचनो, शुणवा सान आणो.

प्रभु पासे याचना.

पद ६३. ('सर्वोत्तम आ उपाय' ए लय.)

दीनपति दाता आज अबळनी पूरो सबळी आश. टेक.
शुभ आ दिवसने जाणी, वृत्तिओ आप पदे ताणी,
दोषने उरमांथी छाणी,
इष्ट प्रभुनुं ध्यान स्मरण करुं, हरजो आ भवपाश. दीनपति० १
याचकने हर्ष अति आजे, दान ग्रहीने दुःखडां भाजे,
ऐश्वर्य पति शिरपर राजे,
पुण्य पर्वणी उर लहीने, देजो ज्ञानप्रकाश. दीनपति० २
शुद्ध विवेक प्रभो आपो, दृढ वैराग उरे स्थापो,
कदि ना अनुभवुं तापो,
अनन्य भावे स्थिर करीने, बतावो ब्रह्मविलास. दीनपति० ३

प्रयत्न करुं प्रेमे नित्ये, प्रभुने भजती दृढ चित्ते,
निराश थईश समय वीत्ये,
कीरण कृपाना सद्य मोकलो, (जेथी) थाय अविद्या ह्राश.
दीनपति० ४
भिक्षुकावस्था आ टाळो, तृप्ति दई शांतिमां वाळो,
अभय कर मुज शीर्षे ढाळो,
पुनः पडे ना याचवुं गुरुजी, ए वर देजो खास. दीनपति० ५

पद ६४.

प्रभात.

भक्तपालक प्रभु भक्तने कां भुलो, आप विण सुख ते शेनुं होये,
रात्रदिन विरहना क्लेशने वश थई, नेत्रमां जळ भरी नित्य रोये. १
पूर्वनां सुखने स्मरी स्मरी मन तो, हृदयने अग्नि विण तावतुं रे,
आमथी तेम ते भटकीयां मारतुं, तदपि ना को स्थळे फावतुं रे. २
दृष्टिमां दिव्य दर्शन नथी आवतुं, स्वप्ने ना नाथने हुं निहाळुं,
जाग्रते चिंतवुं नाथने निरखवा, पण हुं ना भाळती मुख रुपाळुं. ३
स्नेह देवो हतो दासीने स्वल्पमां, तो प्रभु, प्रेम ना बांधवो तो,
आपनुं दिव्य बल वावरीने प्रभु, तांतणो त्रुटतां सांधवो तो. ४
निकट ग्रही विकट आ दुःखने दाबीयुं, सुखना राशि दश दिश बताव्या,
प्रेमने पाळीने उर उजाळीने, देव देवेश मुज ऊर आव्या. ५
पलकमां परहरी सदय हे नरहरी, शुं करे आपने दीन दासी;
आप विरहे बळे नेन भरती जळे, प्रसन्नता दूर करी रे' उदासी. ६
दास्य उरमां वसे कोक क्षण रंकनी, तो प्रभु दिव्य दर्शन करावो,
हृदय शुं चांपीने सुखद कर स्थापीने, भोज्य आपी क्षुधार्थी धरावो. ७

अंतरमां दर्शन देवा प्रभुप्रति याचना.

पद ६५. प्रभात.

दर्शन दोने अंतर्यामी, क्यां लगी न्यारा रहेशो रे,
टटळावो शुं तात ! दयाळु, क्यारे पोतानी कहेशो रे. दर्शन. टेक.

निराश्रित आ दीन पुत्रीने, आश्रय सत्वर आपो रे,
रोष पतावी मुख बतावी, चरणकमळ उर स्थापो रे. दर्शन. १
दिव्य प्रभाळुं वदन रुपाळुं, जोवा नयनो तलसे रे,
पण ते कांति न मळे शांति, कोटी कल्पे वळशे रे. दर्शन. २
ओ प्रभु आवे ओ प्रभु आवे, एम थता भणकारा रे,
पण ते सर्वे निष्फळ जातां, नेत्रे वहे चोधारा रे. दर्शन. ३
अज्ञात नथी ए सर्वज्ञश्रीने तदपि धैर्य न रहेतुं रे,
माटे आ पुकारो करवा, नित्ये मनडुं कहेतुं रे. दर्शन. ४
प्रथम आशा आपी पश्चात्, विमुख करो शुं देवा रे,
अधिक थई हवे जीव कसोटी, चखाडो मिष्ट मेवा रे दर्शन. ५
सशक्त पिताना आश्रय झाल्या, वर्षों लगी दुःखने गावुं रे,
नाथ नमेरा आप थशो तो, सुखने क्यांथी लावुं रे. दर्शन. ६
इच्छाशक्ति टाळी भक्ति, आ अंतरमां भरजो रे,
आर्द्र हृदयथी प्रणमुं पिताने, स्वीकारी अंके धरजो रे. दर्शन. ७

अनुभव ज्ञान माटे जीवनी ईश प्रति याचना.

पद ६६. (साधु अमे ते वेपारीओ श्री राम नामना ए लय.)

दाता अनुभव ज्ञान आपो दानमां रे,
सद्य समजावोने दुर्जय मन सानमां रे दाता० टेक.
याचक आजे पदर पाथरीने प्रेमे मागे,
करो करुणा आ दीन जनने पावलीए लागे. दाता० १
पुण्य पर्वणी न्याळी त्राता अंतरमां राचुं,
ध्यान काल लही उपासुं जीवन सुख देजो साचुं. दाता० २
आसपासनो त्रास निवारी स्थिर थईने आवो,
तृप्ति थातां लगी आ हृदये प्राण पिता भावो. दाता० ३
आ अंतरनी वृत्ति नित्ये तलस्या करती स्वामी,
क्यारे भाळुं मनहर रूप जे पूर्ण मारा मोक्ष धामी. दाता० ४
शुभ निश्चयने आ वृत्तिमां प्रति क्षणे प्रकटावो,
तद्दन कृति करावी अंते आप पदे जमावो. दाता० ५

नमन करीने चमन मानुं ज्यां त्यां आपने भाळी,
श्री हरि पदमां देजो आजे भिन्नास्तित्व ओगाळी. दाता० ६
देवुं होय ते देजो सत्वर वेस न केशो दाता,
मुज हीतनु जे जणाय ते दई करो हृदयमां शाता. दाता० ७

जीवनी इश्वर पासे वर्षारंभे याचना.

पद ६७. (प्रभु शिर गाजे छे ए लय.)

प्रभु उर आवोने, मम जीवन प्राणाधार, प्रभु,
कर द्वय जोडी मस्तक नामी, विनवुं छुं महाराज,
महेर करीने लहेर करावो, लावी दीननी दाझ. प्रभु० १
नुतन वर्षे हृदय सदनमां, प्रकट थजो परमेश,
मानस पूजन प्रेमे करूं छुं, स्वीकारशो सर्वेश. प्रभु० २
शिशनुं श्रीफळ अर्पी याचुं, आकर्षो अहंकार,
जेना थकी आ हृदये थातो, सत्व तणो संहार. प्रभु० ३
द्वद्वातीत आ उरना द्वंद्वो, हणजो कृपार्थी आज,
महद् ए इच्छा पूरजो दाता, जेथी सरे मम काज. प्रभु० ४
आप कृपारूप छत्र विराजे, लागे नहि भव ताप,
बहिर् मस्त तथा भीतरमां, सूक्ष्म पीडे को बाप. प्रभु० ५
ते पीड टाळो स्तवुं हुं दयाळु,कठिन न आपने एह,
ऐश्वर्य आपनुं गुप्त नथी त्यां, राखुं शो संदेह. प्रभु० ६
दोष ए मारो तदपि दयाळु, आणी दयाथी अंत,
अंतर बहिर शांति आपो, विज्ञप्ति ए भगवंत. प्रभु० ७
भक्तपाल प्रभु भक्त पाळो छो,अनुभवुं छुं दिनरात,
ते दृष्टे नथी हक याचनानो, आपने छे सउ ज्ञात. प्रभु० ८
जाण्युं न जातुं कोण पीडे छे, अंतर तेथी उदास,
शुं करवुं ने को दिश जावुं, दर्शावी दो सुख वास. प्रभु० ९
मूढता मारी लक्षे न लेशो, याचना ए गुरु देव,
हृदय सुधारी बुद्धि वधारी, दहजो सर्वे कुटेव. प्रभु० १०

पद ६८. (कान काळा रे. ए लय.)

प्रभु आवो रे, मारा आंगणानी बा'र,
प्रेम लावो रे, विनवुं हुं वार वार,
आवी मारे आंगणे, उभा रहेजो ईश,
प्रेम पुष्प वधावीने पधरावुं हुं जगदीश. प्रभु० १
आज मारा सदनमां, अनुपम छे आनंद,
वास कीधो प्रभु वाणीए, जोई नाचे वृत्तिवृंद. प्रभु० २
हर्षोन्मत्त थईने फरे, करी व्यवहारे अभान,
आ ते शुं मम भाग्यरे, मळ्युं अलौकिक दान. प्रभु० ३
अर्पुं तन मन चरणमां, स्थिर गणी सुख स्थान,
पुण्य फळ्यां गत जन्मनां, स्हेजे मळ्या भगवान. प्रभु० ४
संपत्ति हीन हुं रंक छुं, आप महान् जगेश,
दृष्टिथी नव काढशो, न्याळीने दुर्बल वेष. प्रभु० ५
भीतर पधारी सामटां, खोलो तात ! कमाड,
ज्यां त्यां ज्ञान प्रकाशीने, टाळजो तमस गाढ. प्रभु० ६
आप विना आ दृष्टिमां, आवे न बीजुं क्यांय,
ए इच्छा उरमां सदा, रहेती हे जगराय. प्रभु० ७
ध्याने ध्येय निहाळीने, गाळुं आ आयुष्,
ए वर आपी दीनने, करजो आजे खुश. प्रभु० ८

विरक्त स्त्रीओने लेवा योग्य बोध.

पद ६९. (ओधवजीनो राग.)

जगदीश्वरने नमन करीने सर्वदा,
वहेवुं भवमां ए सौ जननुं कामजो,
निज अधिकारे वर्ती जगमां मा'लवुं,
काढी समयने लेवुं हरिनुं नाम जो. जग० टेक
सुगम पणे संसारी फरता आ जगे,
ते तो सुखथी करता सौ वे'वार जो,

न्युनाधिक सुख दुःख लई मोजो माणतां,
तदपि एक दुःखी छे विधवा नार जो. जग० १
वैधव्य पामे दुखमां जामे सामटी,
तेमांथी नव काढे को जन बहार जो.
स्नेही सगां आदि तो स्वार्थ विचारतां,
करे न क्षण भर अबळा सुख विचार जो. जग० २
पूर्वे तणी स्त्री पति विरहे निज प्राणने,
त्यजवा बळती पतिना शबनी साथ जो,
सतीत्व नथी आ क्षण तेवुं को नारने,
तदपि स्मरवो घटे स्नेह निज नाथ जो. जग० ३
जे विधि हित थाये जगमां पति पत्नीनुं,
ते विधि आचरतां मळतुं सौ सुख जो,
त्याग धर्म कह्यो छे विधवा नारनो,
यथार्थ पाळे जाशे सघळुं दुःख जो. जग० ४
उपरना त्यागे न प्रभु पद पामीए.
प्रभु मेळववा धरवो शुद्ध विराग जो.
दृढ वैराग प्रभुना द्वारे राजतो.
ते मळीयो तो जाणो खुल्युं भाग जो. जग० ५
क्षणिक शरीरनी प्रीति सत्वर छोडीने,
साधन करवा धरवो साचो खंत जो,
रात्र रहे जव छ घडी त्यारे उठीने,
स्नान करीने आराधो भगवंत जो जग० ६
साचो प्रेम प्रभुने ज्यारे लागशे,
तत्क्षण देशे प्रभु उर दर्शन दान जो,
प्रियतम बहेनो ए हरि हृदये मळे,
तव लगी दृढता धरी भजवा भगवान जो. जग० ७
पति प्रभुना विरहे अंतर दाझवुं,
पूरण प्रेमे प्रभु भजवा दिनरात जो,
हरतां ने फरतांरे आ मन भाळीए,
निरखी ममने सख्य करो सुजात जो. जग० ८

सुशय्या सुभोजन प्रतिनी प्रतिने,
समूळ त्यागी देवा करजो मन जो,
निज कर्मे जे आवी मळे ते भोगवी,
प्रभु स्मरणथी रहेवुं नित्य प्रसन्न जो. जग० ९
मिथ्या हरवुं फरवुं दुःखनुं मूळ छे,
माटे निज घरमांथी न जावुं बहार जो,
भटकती नारी निंदा पात्र गणाय छे,
ते नारीनो पडतो सघळे का'र जो जग० १०
निज घरमां एकांत विषे जई बेसीने,
करवुं कीर्तन कां तो धरवुं ध्यान जो,
अथवा तो सद्ग्रंथ नीतिना वांचीने,
भक्ति रसनुं करवु प्रेमे पान जो. जग० ११
मात पिता आदिनी प्रीति मेळवी,
आ दुःखीआरा तननुं करवुं सार्थ जो,
परनी आधि व्याधि न ओरी आणवी,
कां जे एथी बगडी जतो परमार्थ जो. जग० १२
घटता वे'वारो करी अलग थवु सदा,
कोई विषयमां ना धरवो अनुराग जो,
दुःखरूप जग छे ते अनुभवथी जाणवुं,
प्रेम घटाडी प्रभुमां धरवो राग जो. जग० १३
आ जग जाळथी छुटवा जो साचे चहो,
तो अनुसरजे शास्त्र विधिथी व्हेन जो.
झीणी नजरे ग्रंथोमां चित्त नाखीने,
धर्म कर्मनो मर्म लहे मळे चेन जो. जग० १४
जे सुखने ऋषिमुनिओ वर्णी छे गया,
ते सुख मेळववाने करजो यत्न जो.
शुभ यत्ने ने सुमतिए बळ आवशे,
दैवी बळने संघरजो करी जत्न जो. जग० १५
कुड कपट द्वेषो ने रागो छोडीने,
चोरी चाडीनो नव करवो संग जो.

करवी नहिने शुणवी पण नहि वातने,
श्रवणे पडतां सहेजे लागे रंगजो. जग० १६
माटे सत् संगत सेवीने विश्वमां,
रुडी कमाणी करी जावुं निज घेरजो,
प्रभुनुं स्थळ ते पोतानुं घर जाणीने,
जावा करजो महेनत सारी पेरजो. जग० १७
सद्गुणथी सुख आवे ए सिद्धान्त छे,
माटे सद्गुण शोधी ग्रहवा नित्य जो.
एक ग्रह्यो तो बीजा आवी बेसशे,
करशे अंते श्रीहरि साची प्रीतजो. जग० १८

आरति.

पद ७०.

जयदेव जयदेव, जय जय जगराया, (२)
जगलीला अद्भुत छे (२) निरखुं प्रभुमाया. जय० टेक
आप कृपा छे अपार, जग जीव ना जाणे, (२)
मिथ्या मोहमां डुली (२) आनंद ना माणे. जय०
बुद्धिदाता नाथ, सद्बुद्धि आपो (२)
अंतरना सउ दोषो (२) कृपा करी कापो. जय०
क्षमा दया संतोष, मुज मनमां भरशो, (२)
प्रेम प्रसारुं जगमां (२) एवुं चित्त करशो. जय०
सर्वे स्थळे छो ईश, एम लही फरीए (२)
आप प्रीति मेळववा (२) सत्कर्मो करीए. जय०
देहांते प्रभु स्थान, आवीने रहीए, (२)
ए शुभ मतिने याची (२) आनंदे वहीए. जय०

अंतिम प्रार्थना.

पद ७१. कल्याण.

श्री रमापति, शुणो आज विनति,
नमीने नमीने याचीए, अमारी उन्नति. टेक.

रसनामां प्रभु वास करो, जेथी सुधरे आ वाण,
हरघडी एथी सावध रहीए, तो नव थाये हाण. श्री० १
रिद्धि सिद्धि दीयो तथापि, ना देशो मोटाई.
कृपणता वळी करमां वसी तो, छुटे ना एक पाई. श्री० २
पात्र जोईने दानो देवा, उरमां दो उत्साह,
अचळ शांति उरमां देजो, पीडे ना भव दाह. श्री० ३
लौकिक सुखने तृणवत् त्यागी, दीयो प्रभुपद राग,
कीर्ति काजे काम नथी पण, प्रभुपदनो लही लाग. श्री० ४
कलि कालमां मनुष्य जन्मने, पामी करवी कमाई,
छे ए सुख रळवानुं साधन, सार्थ करो जदुराई. श्री० ५
अडग भक्तिने उरमां आपो, आज हे जगराय !
नुर वधारी शूर दीयोजे, साधन सर्व सधाय. श्री० ६
भवरण भटकी प्रभुपद अटकी, ए नथी नाथ अजाण,
वनिये विनवुं त्राता करजो, आश्रीत जन कल्याण. श्री० ७
मात्र दयार्थी संनिहित रही, आपो सत्सुख श्याम,
नेम नीभावी वनिता पाळी, दो साचो विश्राम. श्री० ८

बद्रीनाथनी स्तुति ।

१ पवनमंद सुगंध शीतळ हेम मंदिर शोभीतम्
नीकटगंगा वहेत निरमल. श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्,
२ शेष स्मरण करत निशदिन, धरत ध्यान महेश्वरम्,
श्री वेद ब्रह्मा धरत ध्यान, श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्.
३ शक्ति गवरी गणेश शारदा, नारद मुनि उच्चारणम्,
योग्य ध्यान अपार लीला, श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्.
४ इंद्र चंद्र कुबेर धुनीकर, धुप दीप प्रकाशीतम्,
सिद्ध मुनिजन करत जय जय, श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्.
५ यक्ष कीनर करत कौतुक, ज्ञान गंधर्व प्रकाशीतम्,
श्री लक्ष्मी कमळा चमर ढोळे, श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्.
६ कैलाशमां एक देव निरंजन शैल शीतळ महेश्वरम्,
श्री राजा युधिष्ठिर करत स्तुति श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्.

७ मान सरोवरको न स्परसे बीना बादल हीम वरसे, उडत कंकर जीव तरसे नर नारायण जाय स्परसे श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्.

८ श्री बद्रीनाथजी के पंच रत्न पठन पाप विनाशनम्,
कोटि तीर्थ भयोहे पुरण प्राप्ति फळ दायकं,
श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्.

९ आद्य बदरी, ध्यान बदरी, योग बदरी, भविष्य बदरी, राज नरशींह—
बदरी, पंच बदरी, स्मरेत् महा पातक नाशनं,
श्री बद्रीनाथ विश्वंभरम्.

चार धामनो महिमा

१ कोण दिशाए जगन्नाथ स्वामी कोण दिशाए रामनाथ हे,
कोण दिशाए रणछोड त्रिकम कोण दिशाए बद्रीनाथ हे.

२ पूर्व दिशाए जगन्नाथ स्वामी दक्षिण दिशाए रामनाथ हे,
पश्चिम दिशाए रणछोड त्रिकम उत्तर दिशाए बद्रीनाथ हे.

३ क्या कारण जगन्नाथ स्वामी क्या कारण रामनाथ हे,
क्या कारण रणछोड त्रिकम क्या कारण बद्रीनाथ हे.

४ भोग कारण जगन्नाथ स्वामी जोग कारण रामनाथ हे,
राज कारण रणछोड त्रिकम तप कारण बद्रीनाथ हे.

५ चालोरे संतो चालोरे सिद्धो मारकंड जळ कुंड नाहीए,
दरशण दे जगन्नाथ स्वामी फीर जनम नहि पाईए.

६ चालोरे संतो चालोरे सिद्धो राम कुंड जळ नाहीए,
दरशण दे रामनाथ स्वामी फीर जनम नहि पाइए.

७ चालोरे संतो चालोरे सिद्धो गोमती संगम नाहीए,
दरशण दे श्री रणछोड त्रिकम फीर जनम नहि पाइए.

८ चालोरे संतो चालोरे सिद्धो तप कुंड जळ नाहीए,
दरशण दे बदरीनाथ स्वामी फीर जनम नहि पाईए.

९ चार धामकी अधिक लीला त्रिलोक शोभावी तम,
दास माधव शरणे आव्यो आवागमन निवारणम्.

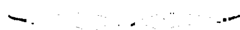
॥ ॐ श्री ॥

धर्मो जय.

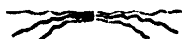
वनिता विश्राम.

सुबोधक कहाणीओ.

गीति.

विविध प्रसंगे कहाणी, जगमां जीवो प्रेमथकी कहेतां,
सुजनतणा अनुभवनी, वातो लही जनशिख उरे लहेतां.
बोधक कहाणी स्मरतां, सहजे अंतर प्रभुनुं ज्ञान दीये,
ज्ञान खरुं दैवत छे, ते मळतां जन साचुं सुख लीये.

———

अथ मंगलम्.

इंद्र विजय.

आज हरो मननो कचरो,
नजरो करी स्थिर स्वरुप बतावो,
मे'र करी भव ताप हरी,
नृहरि प्रभु कर्मनी पेर्दा पतावो;
हुं अबळा पण आप बळे,
सबळा थइने भवमां विचरे ते,
ते तणी काळजी कोण करे,
अहिं नाथ विना नव शांति ग्रहे ते. १

तात! पधारी सदा उरमां,
मम जीवन सद्य करोनी करुणा,
रूप वरावी मने जलदी,
हरि याचती आज थजोनी परुणा,
लोकनी थोक न दृष्ट पडे,
पण एक अखंडित ज्यांहि वसे छे,
ते परब्रह्म मळोनी हवे,
जीव ते सुख काज सदाय धसे छे. २

॥ ॐ श्री ॥

॥ श्री सद्गुरवेपरमात्मनेनमः ॥

चोपाई.

१* स्वरुपमां जे रमतुं सदा,
तेनी जाय बधी आपदा. १
सर्व स्थितिमां श्रीहरि भजो,
सद्गुणना श्रृंगारो सजो. २
परदुःख हरवा धरवो प्रेम,
उरमां लेवो साचो नेम. ३
दया धर्मने आपी वास,
उर प्रकटावो ज्ञान प्रकास. ४
साचा ज्ञाने आवे सुख,
भागे आ विषयोनी भुख. ५
करीए स्वाधीन इंद्रिय मन,
तो जगपति थाये प्रसन्न. ६
मानव तनुने मोटु मान,
मळे तजे उरनुं अभिमान ७
साचुं सुख सद्गुणमां वसे,
पण जीवो ना प्रेमे धसे. ८
विवेक वसीयो मुक्तिद्वार,
जाये सद्भागी ते ठार. ९
विरागना सुखनो नहि पार,
अनुभवी वर्णे शास्त्र मोजार. १०
सत्संगथी जीताये जंग,
आवे अंतर भक्ति रंग. ११
सदाचार ए भवनुं नाव,
बेसी त्यां भव पारे जाव. १२

१* ब्रह्म.

मेळववुं जो मुक्ति रत्न,
प्रेमे करवो झाझो यत्न. १३
प्रयत्न करतां मळतुं सर्व,
रीझी आवे सामे १ शर्व. १४
व्यवहारे विचरवुं खरुं,
पण मनने करवुं पाधरुं. १५
अहिंसानो पाळी धर्म,
प्रेमे करवां स्वाश्रम कर्म. १६
सत्य समुं नहि एके व्रत,
पीळवा मन करवुं जाग्रत. १७
जूठाना संगी ना थवुं,
नजरे पडतां नाशी जवुं. १८
प्रवासी सम छे आ जीवन,
सार्थक करीने त्यजवुं तन. १९
सर्व स्थळे सम दृष्टि करी,
ज्ञानी दुःख ना पामे जरी. २०
विपद् कसोटीए जे चहडे,
ते प्रभुनी सन्मुख जइ अडे. २१
दुःखने जाणो साचुं सुख,
एज देखाडे प्रभुनुं मुख. २२
डरवुं नहि दुनियाथी जरी,
सुखीया थावुं प्रभुने वरी. २३
अल्प दोष ना करवो जतो,
कांजे काळे दुःख आपतो. २४
नानुं छीद्र डुबावे वहाण,
माटे तेथी न रहेवुं अजाण. २५
हीरो चळके घसवा थकी,
जन झळके दुःखोथी नकी. २६

---

१ महेश्वर

कापे पहेलां सीधां झाड,
तेम आवे भक्तोपर धाड. २७
तारो पण डुबे को दिन,
बळीयो पण थाये गमगीन. २८
नीचो मोगरो आपे वास,
उंचो ताड करे उदास. २९
कुसुम कळीथी सउ हरखाय,
थोर समीपे को नव जाय. ३०
हींमत राखी जग हितकरे,
ते प्राणी स्वर्गे संचरे. ३१
न्यायी थइने वेहेता जगे,
ते ना स्वार्थ विषे पण डगे. ३२
रंक राय ने सरखा भाळ,
ए सौ एक पिताना बाळ. ३३
कर्म प्रमाण सुख दुःख मळे,
को वीरला ए गतिने कळे. ३४
जे मोटमना महेले फरे,
ते भाविमां दुःखमां ठरे. ३५
महोडे तेवुं हेडे राख,
अति मीठां फळ तेनां चाख. ३६
कृतज्ञ थइने प्रभुमां रमो,
कृतघ्न कदी ना थाशो तमो, ३७
साचो धर्म लही धर ध्यान,
भाळ पींडमां श्रीभगवान. ३८
जग कर्त्ताए पुतळुं घडयुं,
पंच भूतथी उभुं कर्युं. ३९
रचना सुंदर केवी करी,
समजे ते जन जाये तरी. ४०
सुख इच्छे तो गरुरी छोड,
गरीबाइमां मनने जोड. ४१

झाझा जरथी झाझो त्रास,
रहे सदा चिंतानो वास. ४२
जरने युक्तिथी वावरे,
परखी पात्रने तेमां भरे. ४३
राग वडे ना रमवुं जगे,
द्वेष ग्रही ना भ्रमवुं नगे. ४४
जो सेवो शांति संतोष,
तो ना जोवो पडशे जोश. ४५
विद्याने जे वळगी रहे,
तेने अविद्या ना दे छेह. ४६
अहंपणाने करवुं दूर,
जोवा परमात्मा भरपूर. ४७
टाळी आ तननो अध्यास,
ब्रह्म स्वरुपे करवो वास. ४८
काम शत्रु अंतरनो जाण,
करे सदा ते जीवने हाण. ४९
क्रोधे अंतर जेनां बळे,
तेने साचुं सुख क्यां मळे. ५०
लोभे लक्षण रुडां जाय,
लाज घटे ने निंदा थाय. ५१
मोहे मानवना गुण जाय,
मनुष्य पशु सम तेज भणाय. ५२
मदना फदने लेवुं जोई,
जो फसीया तो बुद्धि खोई. ५३
मत्सर मुकी दो वेगळो,
निश्चे धारो कदी ना चळो. ५४
मानिनी पदनुं मानज धरो,
तो सद्‌गुण सर्वे संघरो. ५५
स्वजातिना दुःख हरवा जवुं,
तेने सुख देई सुखीयां थवुं. ५६

आर्य नारीना लो दृष्टांत,
वेगे टाळो उरनुं १ ध्वान्त. ५७
वनिताने देवा विश्राम,
आशिष लेवा खरचो दाम. ५८
तडको शीळो फरतो फरे,
स्थिर स्थितिए को ना ठरे. ५९
कर्म तणी छे न्यारी गति,
त्यां शुं चाले जीवनी मति. ६०
भुलवणीमां भमवुं नहि,
जे आवे ते सहेवुं अहि. ६१
कर्या कर्म भोगवीए मथी,
सुख दुःखनुं कोई संगी नथी. ६२
चेती चाले ते जीतशे,
भुल थई तो भ्रमवुं थशे. ६३
जनम मरणनुं मोटुं साल,
टाळ्युं तो थई जावुं न्याल. ६४
२ ग्रंथी छोडी छुटी जाओ,
ज्ञान गंगामां प्रेमे न्हाओ. ६५
३ अष्ट पुरीनो करी उच्छेद,
जीवनी हणजो बूरी केद. ६६
दया दानने दीनता धरो,
अवगुण करवो उरथी परो. ६७
स्थिति विचारी वहेवुं सदा,
तो दुःख थाशे सघळां अदा. ६८
लढवुं वढवुं बुरु घणुं,
स्हेवुं पडे जगमां तापणुं. ६९
मौन धरे तो मुक्ति वरे,
बोले कारज को ना सरे. ७०

---

१ अंधारुं. २ प्रेमनी गांठ. ३ पांच प्राण, पांच कर्मेन्द्रिय, पांच ज्ञानेन्द्रिय, पंचकोश, पंचभूत, अविद्या, काम, कर्म.

मुरख बोले झाझा बोल,
तेनुं जगमां थातुं तोल. ७१
भक्ति करवी स्थिति जोई,
उपरनो आडंबर खोई. ७२
वाणीथी ना वळतुं जरी,
काम करे जावुं उद्धरी. ७३
समय जोईने रचवुं रुप,
नहि तो थईने रहेवुं चुप. ७४
एक डुंडामां पाके कणो,
भिन्न रुपना प्राणी .लणो. ७५
एकज मात पिताना बाळ,
तदपि सौनी न्यारी चाल. ७६
जुदा मुख ने जुदुं उर,
सद्गुण सेवे आवे नूर. ७७
भागे मोती त्रूटे मन,
तेने एक करे को जन. ७८
पात्र जोईने प्रीति करो,
कर्या पछी ना मध्ये हरो. ७९
सुवर्ण ग्रहेजो १ अश्मे घसी,
मनुष्य परखो संगे वसी. ८०
२आशय जेना सरखा होय,
तेनी संगे प्रीति स्होय. ८१
इष्ट जेना होये एक,
तेनी प्रीति नीभे छेक. ८२
उपासनाथी रीझे देव,
माटे करवी निर्मळ सेव. ८३
खावुं पीवुं जेनुं भळे,
तेनी संगे मनडुं मळे. ८४

---

१ पत्थर. २ विचार.

१ अंबर जेणे सरखां धर्यां,
मैत्री बांधी कदी ना फर्यां. ८५
छ एकज ते मैत्री जाण,
संगे रही साधे कल्याण. ८६
गुण मेळववा साचा चार,
प्रथम मैत्रीथी वाधे भार. ८७
करुणा अदकी उर आणवी,
दुःखीआनी पस्ती ताणवी. ८८
मुदिता मोटां सुख आपती,
सेवे सउ दोषो कापती. ८९
दुर्जननी २ उपेक्षा करी,
सत्कार्योमां रहेवुं सरी. ९०
शमथी आवे सत्वर सुख,
वृत्ति करी ले अंतर्मुख. ९१
दमतो इंद्रियनुं बळ हरे,
निर्बल मन थइ प्रभुमां ठरे. ९२
३ द्वंद्व धर्मने सहेवा नित,
मुक्ति मेळववा खचित. ९३
उपरतिने अनुभवी जुओ,
तो आ जगदुःख सर्वे खुओ. ९४
श्रद्धा समजीने धारवी,
वहेती वृत्तिने वारवी. ९५
समाधान जो मननुं करो,
तो श्रीहरिने निश्चे वरो. ९६
साचा वैभव छमां रह्या,
मेळवनारां सुखीयां थयां. ९७
वित्त विभव तो वणसी जशे,
उलटां दुखीआ जीवो थशे. ९८

---

१ वस्त्र २ तेनी तरफ नजर न करवी ते. ३ बे.

माटे ते शुं न करवी प्रीत,
त्यागी पामे सुख अमित. ९९
अंतर त्यागे रीझे राय,
बहार वेषे सुख ना थाय. १००
कीडीने कण मळतां घणां,
लघुतानां लेवां भामणां. १०१
विद्यानुं जेने अभिमान,
गणाय ते झाझा अज्ञान. १०२
अग्निथी ना सोनुं डरे,
पत्थर पाणीथी ना खरे. १०३
विद्या हुन्नरमां जे फरे,
ते पोतानी चढती करे. १०४
आळसने जे राखे पास,
सर्व कार्यमां थाय निरास. १०५
दिने निद्रा लेवी त्यजो,
उमंगने सर्वांगे सजो. १०६
मोज मझामां पडतां हाल,
जलदी थावुं पायेमाल. १०७
धीरजना फल मीठां थाय,
उतावळीयां दुःख कमाय. १०८
जगमां जन्मी ऋण टाळवुं,
फरज अदा करवा भाळवुं. १०९
पतिव्रताने मोटुं मान,
धारो ते अहिं देवी समान. ११०
समय प्रमाणे कारज करो,
परहित साधी सुखमां ठरो. १११
त्रण जन्मनी सउने जाण,
परखी लेवी अहिं एधाण. ११२
पूर्वे कर्यां तो पाम्या अहिं,
न मळ्युं तो सत्कर्मो नहि. ११३

आ जन्मे सुकृत जो थयां,
भावि काजे वावी गयां. ११४
हवे पछी सुख लणशे तेह,
एमां नहि जरीये संदेह. ११५
अर्पी रहेवुं पतिने प्राण,
त्रिलोकमां तेथी कल्याण. ११६
हिंदु नारीनो साचो टेक,
पति परमेश्वर तेने एक. ११७
अबळा जाति कोमळ घणी,
तेथी तेने रक्षे धणी. ११८
अबळा टळी ना थावुं बला,
शुभ कार्ये थावुं सबला. ११९
प्रभुपर श्रद्धा जे राखता,
दीन वचनो ते ना भाखता. १२०
दीनपणुं लो प्रभुने काज,
अन्य जनो शु राखे लाज. १२१
प्रजा तणा हितने धारवुं.
स्वार्थ तजी कारज सारवुं, १२२
मातापिता पद म्होटुं घणुं,
पण जोखमनुं छे दामणुं. १२३
योग्य कर्युं तो सुखीयां थवुं,
नहि तो पाशे बंधाई जवुं. १२४
पुत्र पुत्रीने सरखां गणी,
तन मन धन खरचो ते भणी. १२५
ओछुं अदकुं कंई ना करो,
कांजे एथी पातक भरो. १२६
कर्मनो बोजो वामी जवुं,
नहि तो आखर दुःखी थवुं. १२७
बाळ केळवो रुडी रीत,
सुख मळशे तेथी खचीत. १२८

रक्षण करे जो दिनने रात,
तो चारो चावे भली भात. १३०
बाळकने दो सारो बोध,
तेनापर ना करशो क्रोध. १३१
क्रोधे कारज कथळी जतुं,
बाळक अंतर दुःखीयुं थतुं. १३२
शान्त माडीनां शाणां बाळ,
शिखामण दे आणी व्हाल. १३३
रत्नगर्भा नारी थजो,
कीर्ति लईने स्वर्ग जजो. १३४
स्वर्ग साचुं छे पृथ्वि तळे,
सत्कर्मोथी सत्वर मळे. १३५
करवानुं ते पहेलुं करो,
पाछळनी आशा परहरो. १३६
आगळ दीवाप देखाय,
पाछळनाथी पडवुं थाय. १३७
सुकर्म दीवो आगळ धरी,
पछी जवुं आ जगथी खरी. १३८
आ जगमांहि जीवतां मरो,
मरीने जीवो तो तो तरो. १३९
साधु जन फरता पूजाय,
नारी फरती धिक्काराय. १४०
तनुमां मननुं भारे शूल,
पण तेने करवुं अनुकूल. १४१
अनुकूल मन तो सुख आपशे,
त्रिविध ताप सहजे कापशे. १४२
प्रभुनी माया दुःख ना दीये,
जीवकृत सृष्टि शोषी लीए. १४३
आश्रम धर्मनुं पालन करी,
आ जगथी जावुं उद्धरी. १४४

रुडे कामे भय ना धरो,
दुनियाथी ना मनमां डरो. १४५
जेने चाहे सज्जन लोक,
ते करवुं टाळी भय शोक. १४६
दुर्जन कोईथी ना जीताय,
सज्जन हारी छुटी जाय. १४७
जे नम्या ते प्रभुने गम्या,
सुख शान्तिमां ते जन शम्या. १४८
तनने गणीए भाडा वेल,
कार्य साधी उलाळी मेल. १४९
त्यागी अंतरथी स्वार्थने,
ग्रहेवो रुडो परमार्थने. १५०
जो बाळा पामे सद्बोध,
प्रजा सुधारे करीने शोध. १५१
उन्नति स्त्रीथी सत्वर थती,
स्त्री अज्ञाने थाती क्षति. १५२
स्त्रीनी चढती थाशे जदा,
त्यारे सुख अहिं मळशे सदा. १५३
फेशन लेशन उलटां तजी,
सद्गुण धारो अंगे सजी. १५४
स्त्रीने स्त्रीओ दुःख आपती,
पण तेनां दुःख ना कापती. १५५
वृद्ध जनोनी धरवी दया,
आणीने अंतरथी मया. १५६
परनां दुःखे दील दाझशे,
तो परमार्थे प्रीति थशे. १५७
प्रभु वस्या छे सर्वे ठाम,
जाणी साचां करवां काम. १५८
पल पलना छे साक्षी ईश.
तो जीवने जावुं को दिश. १५९

त्रिकाल भय ईश्वरनो धरो,
चेतीने सन्मार्गे सरो. १६०
प्राणी मात्रना ए प्रतिपाल,
सदा जीवोनी ले संभाळ. १६१
एने प्रिय अप्रिय को नथी,
पण समजे जीव थाके मथी. १६२
तदपि एक नियम प्रख्यात,
सत्य सेवकनी शुणता वात. १६३
जे जेने आधारे रेह.
ते तेने केम देशे छेह. १६४
जीव पण उपकारोने गणे,
तो प्रभु भजताने केम हणे. १६५
अर्णाप देता ईश्वर स्हाय,
अभक्तथी ते ना समजाय. १६६
दुःख आवे सुख देवा माट,
समजी ना करवो उचाट. १६७
सुखथी शत गुण सारुं दुःख,
अनुभवी जन वर्णे छे मुख. १६८
चार वाणीना वेगो हरी,
वागातीत पद वसवु ठरी. १६९
साचां साधन साधो जनो,
शीदने दुःखनां डुंगर खनो. १७०
राम रामना शुणीने घोष,
इन्द्रिय मनने सत्वर शोष. १७१
काम धामने छोडी जवुं,
दाम चाम ना कोनुं हवुं. १७२
ते पर प्रीति कां चोंटती,
वृत्ति कां तेमां लोटती. १७३
हृदय राखीए उंडुं घणुं,
छलकावुं नहि ए हुं भणुं. १७४

चढती पडती सेवे देव,
तो माणसने शो अहमेव. १७५
काल फरे छे सउने शिर,
काळ जीते ते म्होटो वीर. १७६
भोगे झाझा आवे रोग,
निरोग रहे जे साधे योग. १७७
योग भक्ति छे सुखनी खाण,
समजी साध्याथी कल्याण. १७८
अज्ञाने जन पगलां भरे,
तो क्यांथी ते सुखमां ठरे. १७९
परहित साधे वीरला खरा,
परना पुण्ये प्रकटया धरा. १८०
खावुं तेनुं खोदवुं नाहि,
लेवुं तेने देवुं सही. १८१
स्वाधीन मनतो सुखज दीये,
निर्भय पद ग्रहीने ना बीये. १८२
योग अंगने आणी प्रेम,
साधन करवां पाळी नेम. १८३
प्रमाणिकपणुं मनमां धरी,
लेवी जगमां कीर्ति वरी. १८४
पर पदार्थने जाणी लोह,
रम्य तथा ना करवो मोह. १८५
अंतरथी अभिलाषा तजी,
अस्तेय गुणने उरमां सजी. १८६
जीतेन्द्रिय थई जगमां वसे,
काम शत्रु ना ते पर धसे. १८७
पर जातिने स्मरवी नाहि,
दुःखनी खाण गणी ते आहि. १८८
अष्ट दोषथी थावुं मुक्त,
समजीने साधननी युक्त. १८९

कुदरतने ना पहोंचे कोई,
वाथ भरे तो बुद्धि खोई. १९०
प्रभु महिमा ना जाणे जीव,
तोपण मिथ्या थाता शिव. १९१
सउना ए साचा सरदार,
माने ते ना खाये हार. १९२
पालन करीए शुद्धाचार,
अतर प्रकटे सुविचार. १९३
जोवा समजी निजना दोष,
त्यजी भरो सद्गुणना कोष. १९४
सद्गुणनुं छे साचुं धन,
ते मेळववा करवुं मन. १९५
मन वश करीए धारी खंत,
तो आ दुःखनो आवे अंत. १९६
मन वश जे जीव जगमां थाय,
निश्चे ते जीव नरके जाय. १९७
शिद्ने मिथ्या धरवी भेख,
कमळ कलिमां श्रीहरि पेख. १९८
ब्रह्मविद्या छे सउने शिर,
ते शिखी त्रोडो १ जंजीर. १९९
२ आगम ३ निगमनुं राखी भान,
मेळव साचुं आत्मज्ञान. २००
वाड विन वेलो चढतो नथी,
मारे वाडे बाझो मथी. २०१
वय वपुने त्रिजुं वित्त,
साचववुं जगमां खचीत. २०२
विचार विण ते वणसी जाय,
पाछळथी पस्तावो थाय. २०३
सर्वे वर्णमां नारी जात,
धर्मज पाळे ए प्रख्यात. २०४

---

१ बेडी. २ शास्त्र ३ वेद.

माटे नारीने केळवी,
युक्तिथी लेवी हेळवी. २०५
बाळ प्रजाने खोटां लाड,
करीने वेलो ना वणसाड. २०६
भक्ति करवी शिरने साट,
विघ्ने ना करवो उचाट. २०७
जे आचार विचारे शुद्ध,
तेनी सत्वर वाधे बुद्ध. २०८
लीधां कार्यो पूरां करो,
पछी बीजामां पगलां भरो. २०९
शुभ निश्चयने धरवो उर,
मध्ये फरी ना कराए दुर. २१०
त्रिविधि तपने आदर करी,
करजो मेळववा श्रीहरि २११
सुवाणी बोली पाळो तप,
जगमां एनो झाझो खप. २१२
मनथी सौनुं शुभ इच्छवुं,
थाय शाथी त ते प्रीच्छवु. २१३
तन तोडीने प्रेम धरो,
तो सेहजे वैकुंठ वसो. २१४
करवी नवधा भक्ति नेट,
जे भक्ति पहोंचाडे ठेठ. २१५
श्रवण करीने शास्त्रो तणुं,
टाळवुं अंतरनुं तापणुं. २१६
कीर्तन करवुं दिनने रात,
प्रभु गुण गाई सुधारो जात. २१७
अंतर स्मरवा गमता देव,
करवी साचा दीलथी सेव. २१८
प्रभुपदोने ध्याये जन,
तेनां निर्मळ थाये मन. २१९

विधिए पूजे जे परमेश,
ते सुख पामे छे हमेश. २२०
नमन करीने रीझवे ईश,
जगपति व्हार चढे चोदिश. २२१
दास थवुं तो प्रभुना थई,
नाथ जगतनो रीझवी लई. २२२
परिचय झाझे प्रीति जाय,
माटे संगे न रहेवुं सदाय. २२३
सख्य भक्ति अर्जुननी श्रेष्ठ,
बीजा सौनी एथी नेष्ठ. २२४
समर्पण जो साचु करो,
तो अंतरनुं हुं पद हरो. २२५
प्रेमे लक्ष प्रभुमां रमे,
ते जीव साचा सुखमां शमे. २२६
परोपकारी स्त्रीनी जात,
सर्वजनोने छे ए ज्ञात. २२७
सुविद्या विण ते वणसी गयुं,
कुविद्याथी सौ अवळुं थयुं. २२८
पूर्वे सतीनां केवां काम,
अद्‌भुत छे तेओनी हाम. २२९
सतीत्व तेनुं शुं दीपतुं,
कसोटीथी ते तो शोभतुं. २३०
अर्वाचीननी भीरु नार,
ते शुं सुधारे संसार. २३१
अंधारे जो ओळो पडे,
तो बीहीने खुणे जई अडे. २३२
नथी नारीनो एमां वांक,
केळवणीनो आडो आंक. २३३
मातपिता थई सुखीआं थवुं,
तो पोते सन्मार्गे जवुं. २३४

कुटेव त्यागी लेवुं सुख.
प्रजा न लजवे मानी कुख. २३५
दुष्ट प्रजा निंदावे मात,
आ लेवी उरमा प वात. २३६
जे सत्कर्म सुंदर होय,
ते ना सुवस्त्रोथी स्होय. २३७
सरळताने धारे हृदे,
कुवाणी ते कदी ना वदे. २३८
मिताहारीना निरोग तन,
अधिकारी ते योगी जन. २३९
अंतर् बाहिर शुद्धि करी,
राग द्वेष ना राखो जरी. २४०
परिग्रह लेतां जातो टेक,
माटे अपरिग्रह साधो नेक. २४१
निद्राजीत थई ईश्वर भजे,
तो तेने दुःख ना रहे रजे. २४२
साची श्रद्धा धरवी उर,
आराधो हरि थईने शूर. ३४३
यथाशक्तिए करवुं दान,
दान विना ना कंइए मान. २४४
तप करीने तनने शोप,
तो पछी ना रहे एके दोप. २४५
अग्नि तापे सोनुं गळे,
तपे विकारो उरना बळे २४६
तपे तपतां सुधरे मन,
भाळे सर्वे सच्चिद्‌घन २४७
राजस तामस गुणो तजी,
सात्विक गुण लो उरे सजी. २४८
दुष्कर्मोना क्षयने माट,
सुव्रत करी लेवी वाट. २४९

निल्य कर्मने धारी नेम,
करवां अंतर आणी प्रेम. २५०
एक दिवस ना करवो जतो,
भुलथी जीव दुःख भोगी थतो. २५१
ध्यान ए साचुं साधन,
साधी स्वाधीन करवुं मन. २५२
कर्मभूमि छे हिंदुस्तान,
देवो पण दे तेने मान. २५३
लज्जा दुष्कर्मे राखवी,
मिथ्याने काढी नांखवी. २५४
कांजे एथी वणसे काज,
माटे समजी धरवी लाज. २५५
खट घडी रात्रे निद्रा छोड,
मन वृत्तिने ध्याने जोड. २५६
जीवन्मुक्ति मेळवता जन,
ते साचा कहावे सज्जन. २५७
तक्र मथे नवनित नीकळे,
हृदय मथनथी श्रीहरि मळे. २५८
लोढुं घसे आवे उजास,
बुद्धि वापरे थाय प्रकाश. २५९
जेम तेम मतिनो करी विकास,
अंतरमां आणी उल्लास. २६०
सरल चालने सारो पंथ,
सती नारीने सेव्यज कंथ. २६१
नारीनी उत्पत्ति करी,
नांखी स्कंधे जोखम धरी. २६२
गृह प्रजाने रुडी पेर,
पालन करवां लावी महेर. २६३
राजा वजीरे चाले राज,
नर नारीथी सुधरे काज. २६४
उभयतणी होय सरखी रीत,
तो ते थईने विचरे अभित. २६५

समय रुडो आ जाये वही,
तेने सार्थक करवो अहिं. २६६
दु:खीनां दु:ख हणवा धाओ,
तो निश्चे अहिं सुखीआं थाओ. २६७
क्षण क्षण आयुष् खुटी जतुं,
केमे न ते पाछुं आवतुं. २६८
माटे विचारी करवुं काम,
मिथ्या न वणसे वयने दाम. २६९
सेवक जोतां लागे नेष्ठ,
पण ए पदवी जाणो श्रेष्ठ. २७०
सर्व सेवक छे आ जगमांह्य,
विचारी जोतां ए समजाय. २७१
विण विचारे विचरे लोक,
तो ते पाछळ करशे शोक. २७२
परदु:ख भंजन थावुं जगे,
नित्य विचरवुं तेने वगे. २७३
प्रभु भजेथी मनबल वधे,
बलिष्ट मने जय मळतो बधे. २७४
जेनुं मन क्षण क्षणमां फरे,
तेने एके सुख ना वरे. २७५
जग जाणीता नर जे थया,
ते पण नारी कुखे रह्या. २७६
माटे नारी सउनी खाण,
बने हीरो के कां पाषाण. २७७
अर्थ साधे ते साचा नर,
साचुं सुख ना वर्सायुं जर. २७८
मुक्त स्थितिनी भूमि सात,
प्रयत्नथी मळती साक्षात्. २७९
शुभ इच्छा ते पहेली जाण,
कर मन मळवा सारंगपाण. २८०
विचार सारा निशदिन करे,
तो हृदयामां सुखो भरे. २८१

तनु मानसा त्रीजी होय,
शरीरनुं अभिमानज खोय. २८२
सत्वापति चोथे रही,
स्वप्न सृष्टि सम जीवे लही. २८३
आसक्तिथी छुटे जेह,
ते पंचममां वसीया केह. २८४
पदार्थ केरुं भानज टळे,
जीव शिव केरा पदमां भळे. २८५
तुं ने हुं ते जाणे एक,
सप्ते पामे ए पद छेक. २८६
साधक साधे प्रीते योग,
तोज करे ते हरि संयोग. २८७
बाहिर शोधे मरीए मर्था,
पण प्रभु केमे जडता नर्थी. २८८
रमी रह्या छे सघळे राम,
उच्चारे वेदो तो आम. २८९
१चौद २करणने वशमां लई,
हरि उपासो हृदये जई. २९०
समर्थनी मेळवीए स्हाय,
तो अंतरमां प्रभु पेखाय. २९१
भाळो कारमी ब्रह्मजयोत्,
शुं करशे पछी जीवने मोत. २९२
नाम जुदांने कारज एक,
माटे धर्मे धरवो विवेक. २९३
सौने व्हालो निजनो धर्म,
पाळी ते सुख लेवुं ·पर्म. २९४
धर्मनी निंदा करवी नहि,
सुख पामो सउ धर्मे वही. २९५
सुकर्मथी उरना मळ बळे,
उपासना ए इच्छित मळे. २९६

१ दश इन्द्रि च्यार अंतःकरण. २ इन्द्रि.

ज्ञाने दु:खतणो संहार,
विज्ञाने सुख ठारोठार. २९७
कर्मतणा छे त्रण प्रकार,
बाळी भस्म करो आवार. २९८
संचितने क्रियमाणो जेह,
ज्ञान अग्निथी दहवा तेह. २९९
प्रारब्धनुं दु:ख सहजे हणी,
धाजो सत्वर ईश्वर भणी. ३००
सर्व शरीरने परखी जाण,
हुं पदनुं क्यां छे एधांण. ३०१
जीवने कर्मो दोरे अति,
त्यां नव चाले जीवनुं रति. ३०२
माटे सत्कर्मो चिंतवी,
सुखे मांडवी बाजी नवी. ३०३
उपवासे अजीर्णो बळे,
सत्कर्मे दुष्कर्मो खळे. ३०४
शरीर मनने सर्वे काळ,
परोपकारमां सत्वर वाळ. ३०५
ज्यां त्यां एकज जो धारशो,
तो ना कदीए तुं हारशो. ३०६
अखंड आत्मानुं धर ध्यान,
पींड ब्रह्मांडे एकज मान. ३०७
तन धन एके जीवनुं न्होय,
सुमार्गे गयुं तो संगे स्होय. ३०८
वंशनो वेलो साचो नथी,
माटे कीर्ति करजो मथी. ३०९
नामो भक्त तणा छे रह्यां,
बीजां नामो मार्गे वह्यां. ३१०
बगसम भक्ति करवी नहि,
सुभक्त थई संचरवुं अहिं. ३११
देश वेषनो राखी टेक,
संतत स्मरवा हृदये एक, ३१२

रसना जीते ते छे शूर,
जीतन्द्रियनुं वाधे नूर. ३१३
* करणे करणे वसीया देव,
परखी तेनी करवी सेव. ३१४
१ असि उपरे चढीयुं म्यान,
२ पंचकोशमां श्रीभगवान. ३१५
जेम म्यानथी जुदी असि,
कोशातीत प्रभु जो धसी. ३१६
जप संख्यानो अंतर माप,
थाये सोहं सोहं जाप. ३१७
साचो स्वार्थी साधे श्रेय,
भुली जीवो साधे प्रेय. ३१८
स्वार्थ भोगने अर्पो जो,
थशो तदा परमार्थो तो. ३१९
३ एषणा त्रणनी त्रोडी नांख,
रूडी भुंडी सउनी सांख. ३२०
कटु औषधथी व्याधि टळे,
कटु स्थितिथी इप्सित मळे. ३२१
भावे कभावे हरिनुं नाम,
लेतां आवे सुख तमाम. ३२२
नारीए नारीमां रही,
पुरुषपदे ना जावुं वही. ३२३
निज अधिकारे रहेवुं सदा,
पर माटे ना जावुं कदा. ३२४
विराग जगमां बळीयो वीर,
मेळवी करवुं मन फकीर. ३२५

* दरेक इन्द्रि

१ तरवार. २ अन्नमय, प्राणमय, मनोमय, विज्ञानमय, आनंदमय,
१ लोकैषणा, २ पुत्रदारैषणा, ३ वित्तैषणा.

पुरुषार्थ ए साचो पुत्र,
एनार्थी वधशे गृह सूत्र. ३२६
तुच्छ विषय पण यत्ने मळे,
प्रयत्न विण शुं प्रभुमां भळे. ३२७
हाथ न आवे हरि तो बळे,
यत्ने हरिपद लेजो कळे. ३२८
पत्थर टांकी मूर्ति घडे,
ते मूर्ति मंदिरमां अडे. ३२९
पत्थर सहेता दुःख अपार,
पछी वेदथी करी संस्कार. ३३०
पूजन अर्चन विधविध थाय,
ए सौ कर्मतणो महिमाय. ३३१
तेमज जीवने दुःखो पडे,
सहन करे सौ मोनो वडे. ३३२
पाछळथी प्रभु पाळे लाड,
दयानिधि ना जाता हाड. ३३३
जे धारे प्रभुनो विश्वास,
तेने प्रभु तो गणता खास. ३३४
शास्त्र विषे एनां दृष्टांत,
भक्ति वश वर्ते श्रीकान्त. ३३५
वृत्ति साधे साधु थाय,
मिथ्या नामे तो भटकाय. ३३६
धर्मज नामे पवित्र होय,
तेथी तेने वंदन स्होय. ३३७
सर्वे साधन मौने वसे,
मौने सुख लही ना ते चसे. ३३८
गुप्त दान ते सौथी श्रेष्ठ,
कीर्ति काज करे ते नेष्ठ. ३३९
मक्षिका जेम पुष्पे फरे,
सार ग्रहीने पेसे दरे, ३४०
तेमज करवुं जगमां जने,
तो परिणामे वागला वने. ३४१

नारीने ना निंदो कोई,
नार वडे आ सृष्टि होई. ३४२
भवने जाणो जो निःसार,
तो परमार्थे आवे प्यार. ३४३
गुरुजनोनी आज्ञा पाळ,
तो सुख सर्वे सामां भाळ. ३४४
दर्शन काजे अंतर दोड,
प्रभु पेखी सु ताणी सोड. ३४५
चक्र वेंधीने मूर्धे वसे,
ते आठे पहोर अत्रे हसे. ३४६
गाजे ते ना वरसे कही,
बोले ते शुं करशे अहीं, ३४७
मौन धरीने करीए काम,
तोज वधे आ जगमां नाम. ३४८
कोमळ डाळ नमावी नमे,
पाकट थातां ने तो दमे. ३४९
बाळकना अंतर छे साप,
प्रयत्नथी पाडो सुछाप. ३५०
ब्रह्म परखे ते ब्राह्मण जाण,
नाम मात्र छे अन्य प्रमाण. ३५१
पडया जीवने अगणित पाश,
प्रविण साधक करतां नाश, ३५२
भूजंग जोडुं अंतर मांह्य,
विष निवारी रहजो त्यांह्य. ३५३
काम वासना दे संताप,
त्यारे करवा प्रेमे जाप. ३५४
त्रिविधि तापने न्यारा गणो,
तो देवी सुख भवमां लणो. ३५५
हृदय कमळनी आठे २ पांख,
विचरी भीतर साक्षी झांख. ३५६

१ साप (काम ने वासना ए भूजंगनुं जोडुं.)
२ पांखडी,

नजरे पडतुं पामे नाश,
माटे ओळखने अविनाश. ३५७
प्रेम पाश ते सबळो जाण,
छोडी करी लेवुं कल्याण. ३५८
तत्वमसिने लक्ष्ये साध,
सुरता साधी जगने बाध. ३५९
घटपट मठने द्रष्टे भाळ,
महद् स्वरुपे सौ ओगाळ. ३६०
राय नारीने त्रीजी वेल,
सत्संग विण ना सुनी मेल. ३६१
१ कारागृहमां कीधो कोल,
प्रेमे पाळवो ते तो बोल. ३६२
समद्रष्टि ईश वर्णे वेद,
उंच निचनो त्यां नव भेद. ३६३
भजताने तो भजशे हरि,
ए वाणी शास्त्रे उच्चरी. ३६४
जे जन कर्म करे निष्काम,
हरि भजी ते थाय अकाम. ३६५
सुगंध वायु साथे पळे,
जन वारे पण ना ते खळे. ३६६
सुकर्म सुगंधे सुख आवतुं,
दुष्कर्मो हृदयो तावतुं. ३६७
क्रोधे नेत्र करे जे लाल,
जाणो ते प्राणी कंगाल. ३६८
प्रज्ञ जनोनी चाले चाल,
प्रज्ञा करवा अति विशाल. ३६९
हींमतनी कींमत ना थाय,
हींमत राखे कारज थाय. ३७०
तपोबळ छे सर्वोत्तम,
मेळवी थावुं पुरुषोत्तम. ३७१

---

१ गर्भस्थानमां.

वनिता विश्राम.

ए स्त्रीओने धार्मिक, नैतिक, संसारिक, ने औद्योगिक केळवणी आपवानुं सर्वोत्तम स्थान छे स्त्रीओना जीवन उच्च विचारवाळां थाय एथीज व्यवहारनां सुखो मेळवी शकाय छे. "स्त्री सुधरे सुधर्यो संसार" ए कहेती प्रमाणे तेने बाळपणथी शुद्ध केळवणी आपवा अपाववा तरफ लक्ष राखवो ए सुज्ञ मात पितानी फरज गणाय छे.

पुत्र प्रजाने भणवामां मदद करवी अने पुत्रीने भणता रोकवी ए योग्य गणाय नहि. पुत्रीने भणाववी ए पैसा पेदा करवा नथी. पण संसारनुं धुंसरुं सारी रीते उचके ने तेमां स्वार्था करनार वडिल वर्गने संतोष ने आनंद आपी पोतानी प्रजाने उच्च संस्कारी करे ए अर्थे छे.

वैधव्यावस्था धर्म परायण रहेवानी छे अने गृहस्थोनी संगमां पोताना आश्रम धर्म बराबर रीते पाळी शकाय नहि अने विद्या संपादन पण करी शकाय नहि माटे तेओने तत्रेज निवास करवा योजना राखेली छे. कुमारिका तथा सधवाने पण राखवामां आवे छे अने ते पंदर वरसनी अंदरनी छोकरीओनी एक मासनी फी रु ७ अने तेथी उपरनी छोकरीओ माटे रु ९ महिने लेवामां आवे छे जे बहेनोने भाग लेवा इच्छा होय तेमणे अत्रे आववा जरूर विचार करवो विधवानी फी लेवाती नथी.

वनिता विज्ञान.

आ नामनुं मासिक स्त्रीओने अर्थेज छे अने तेमां विशेष करो स्त्रीना हाथना लेखो आवे छे. जे बहेनो विद्या विलासी होय अने रु. १) लवाजम भरवा अशक्त होय तो तेओ अत्रे जणावशे तो तेमने मफत मोकलवामां आवशे.

शुद्ध पत्रक.

पृष्ट.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१०	२		अम
,,	३		करावो
,,	१४	सग	संग
,,	१५	ङमंग	उमंग
१३	२६	लेवु	लेवुं
१६	१५	जीवो	जीवो
१८	९	हास	ह्रास
२१	२०	कर	करे
२२	५	तु	तुं
२४	३	भवयकी	भवथकी
२६	११	धनवता	धनवंता
२७	१९	सत्वरे	सत्वर
२८	९	च्याउी	च्याडी
२९	९	संताष	संतोष
३०	२२	निजवृत्तिन	निजवृत्तिने
३२	१९	ता	तो
३३	१५	सवंध	संबंध
,,	१८	दुख	दुःख
,,	२४	,,	,,
३४	८	स्थळे	स्थळ
३५	२	कर	करे
४०	१९	दुःख	दुःखे
५०	११	पिताना	पितानो
,,	२३	तलस्या	तलस्यां
५१		इश्वर	ईश्वर
६०	१३	मोटु	मोटुं
६२	१५	प्रमाण	प्रमाणे
६९		१२९ मी कडी	खेतर जो सारां खेडाय, तो त्यां पाक अधिको थाय.

प्रसिद्ध कर्त्ता.

वाजीगौरी दोलतराय मुनशी.

शीवगौरी कल्याणभाई गज्जर.

अठवा लाइन्स–सुरत.